ЎзССР Давлат китоб палатаси
Экз.
Гос. книжная палата УзССР
4 11 94

Ёшларнинг ижтимоий-сиёсий газетаси

Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак!

Туркистон

1994 йил 2 ноябрь • Чоршанба • № 85 (14246) ترکستان * TURKİSTAN Сотувда эркин нархда

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

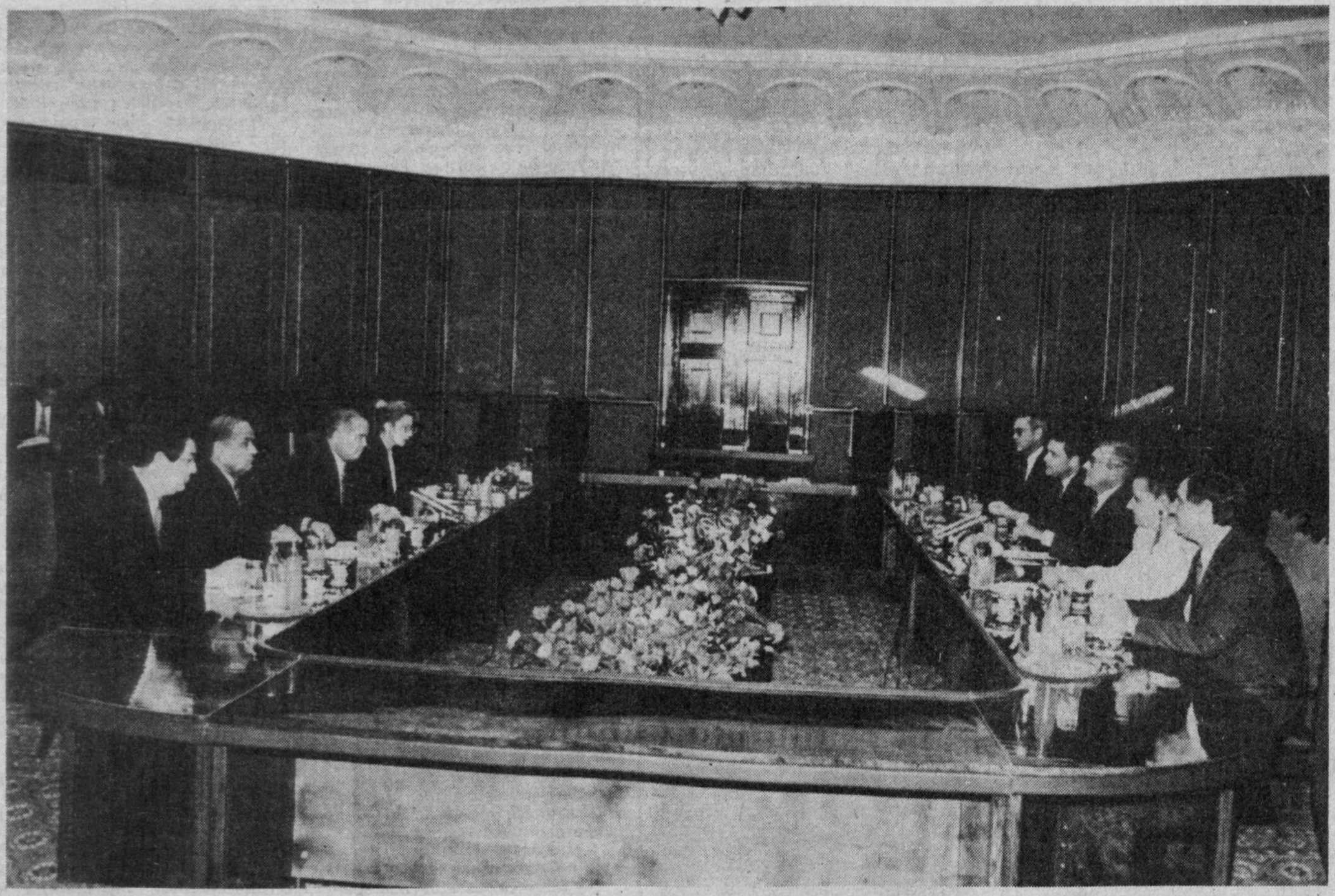

31 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Россия Федерациясининг чегара қўшинлари бош қўмондони генерал-полковник Андрей Николаевни қабул қилди.

Суҳбат чоғида Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо мамлакатларнинг жанубий чегараларини биргалашиб қўриқлаш масалалари ҳамда Тожикистон-Афғонистон чегарасидаги вазият юзасидан фикрлашиб олинди.

* * *

1 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов АҚШнинг "Дановант энтерпрайзис" компанияси раиси В. Б. Дановант раҳбарлигидаги ишбилармонлар делегациясини қабул қилди.

Ўзбекистон Президенти "Дановант энтерпрайзис" компанияси жаҳон пахта бозорида орттирган тажрибаси билан машҳурлигини таъкидлаб, компаниянинг "Оқ олтин" етиштирувчи Ўзбекистон билан ҳамкорлик қилиши ҳар икки томон учун ҳам фойдали бўлишини айтди.

Жаноб В. Дановант самимий қабул ва Ўзбекистон заминида кўрсатилган меҳмондўстлик учун миннатдорлик изҳор этар экан, мамлакатда ишбилармонларга яратилган шарт-шароитлар, айниқса, барқарорлик самарали ҳамкорлик учун қулай имкониятлар яратишини қайд этди.

Суҳбат чоғида жаҳон пахта бозорларида биргаликда фаолият юргизиш, Ўзбекистондаги пахтани қайта ишловчи заводларни замонавий технологиялар билан жиҳозлашда, мутахассислар тайёрлашда кўмаклашиш юзасидан фикрлашиб олинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Бош вазир ўринбосари Ў. Султонов иштирок этди.

(ЎзА)

Суратда: В. Б. Дановант раҳбарлигидаги ишбилармонлар делегациясини қабул пайти,

4 МИЛЛИОН ЙЎЛЛАРИДА

Бу йилги кузнинг тароватн ўзгача бўлди. Табиат ҳам боболеҳқонларимизга саҳийлик қилмоқда. Далаларда йиғим-терим қизғин давом этмоқда. Қуёшнинг саҳий нуридан баҳра олган пахтазорларда ҳали ҳосил мўл. Вақтни ғанимат билган, қалбида юрт туйғуси бўлган ёшу-қари ўз ўрнини пахтазорда деб биляпти. "Оқ олтин" хирмонимиз эса кун сайин кўкка бўй чўзиб, юракларни фахр-ифтихор туйғусига тўлдирмоқда. Ҳар куни таҳририятимизга йиллик режаларни ортиғи билан уддалаётган жамоалардан хат хабарлар, телеграмма ва қўнғироқлар бўлиб турибди.

Таҳририятимиз Ватан олдидаги юксак вазифаларини бажарган жамоаларни қутлайди.

Олтин куз — 94

ЯХШИ ДАМ — МЕҲНАТГА ҲАМДАМ

ПАХТА. ПАХТАКОР. Бу сўзлар кўп тилга олинади. Шу боисдан бўлса керак, барчага бирдек англашилади ҳам.

Пахта — бизнинг... бизники.

Пахтакор — кўнгли пахтадек оқ, даладек кенг заҳматкаш бободеҳқон.

Ҳосил — бободеҳқоннинг қувончию-ташвиши.

Яратганга беадад шукрлар бўлсинким, пахтакорнинг косаси оқарадиган кунлар келди. Истиқлолгача пахтакорларнинг номи улуғланса-да, лекин қадри ерга урилганди. Пахта толаси жуда ҳам енгил, аммо уни етиштириш жуда ҳам оғир. Эрта баҳордан кеч кузгача даладан чиқмайдиган бободеҳқоннинг меҳнати қадрланмасди. Эндиликда ҳаммаси ортда қолди.

Ҳозир пахта терими айни қизиган палла. Далаларда ҳали ҳосил мўл. Ким нима деса — десин-у, ҳозир бутун диққат-эътибор далага қаратилган бўлмоғи лозим. Негаки, бободеҳқон пахтакорларимизнинг машаққатли меҳнатлари эвазига етиштирилган ҳосилни аёзли кунларга қолдирмасдан, нес-нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш зарур ва бунда ҳар кимнинг ўз улуши бўлиши керак.

Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитаси томонидан тузилган тарғибот-ташвиқот гуруҳи тўрт кун Сирдарё ва Жиззах вилоятларида бўлиб қайтди. Мақсад — дала меҳнаткашларининг ҳолидан хабар олиб, уларнинг оз бўлсада-да, кўнглини кўтариш. Айтишади-ку, яхши дам — меҳнатга ҳамдам, деб.

Тарғибот-ташвиқот гуруҳи аъзолари қаерда бўлишмасин, улар ҳашарчи-теримчилар ва пахтакорлар томонидан илиқ кутиб олинди. Учрашувлар ниҳоятда сермазмун ўтди. Айниқса, Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитаси ҳузуридаги "Мўтти" театрининг бадиий раҳбари, халқимизнинг севимли санъаткори Шерали Ҳожиев саҳнага чиқиши билан йиғилганлар, ия, Мўтти-ку, дея уни қизғин олқишлашди. Театрнинг иқтидорли актёрлари Баҳодир Кўчқоров, Абдурашид Жўраев, Гулхумор Маҳмудова ва Убайдулла Кўчқоровлар ҳам олқишу-тасанноларга "ғарқ" бўлишди. Улар бу олқишларга албатта, ўз меҳнатлари эвазига, яъни "Инжобинжонинг таъсири", "Қўриқчилар", "Имтиҳон", "Шоир Мўтти" каби ичакузди интермедияларни кўрсатишга сазовор бўлишди.

"Лазги" ансамблининг хушовоз хонандалари Эркин Шаропов ва Рашид Раҳмоновлар ижросидаги куй-қўшиқлар ҳам барчага манзур бўлди.

Шундай тарзда санъаткорлар меҳнаткашлар хизматида бўлишиб, уларнинг кўнгилларига шодлик улашиб қайтдилар.

Алижон АБДУРАҲМОНОВ,

Нарпай тумани "Ўзбекистон" ширкатлар уюшмаси пахтакорлари бу йил ҳар гектар майдондан 29 центнердан жами 2166 тонна "оқ олтин" етиштириб вилоятда биринчи бўлиб йиллик режани уддалаган эди. Мана бир ойдирки, хўжалик заршунослари режани уддалаган бўлсаларда, теримни сира сусайтиришмай, далаларда етиштирилган ҳосилни сўнгги мисқолигача териб олишга аҳд қилишган. Улар хирмонни 2600 тоннага, яъни режадан ташқари яна гектаридан 5 центнердан ҳосил олиш ниятидалар.

Т. НОРҚУЛОВ (ЎзА) сурати.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

О. Орифов, Н. Зокиров ва бошқаларни авф этиш тўғрисида

Маҳкумларнинг авф этиш тўғрисидаги илтимосномаларини, жамоат бирлашмаларининг мазкур илтимосномаларга оид таклифларини кўриб чиқиб ҳамда уларнинг содир этган жиноятларидан пушаймонликларини, келажакда ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан жамиятга хизмат қилиш ҳақидаги истакларини, шунингдек, уларнинг оила аъзоларининг моддий жиҳатдан оғир аҳволдалигини эътиборга олиб, қуйидагилар авф этилиб, жазони ўташдан озод этилсин:

1. Орифов Отаназар
2. Зокиров Носир Идрисалиевич
3. Охунов Пўлатжон Алимович
4. Турсунов Иномжон
5. Умурзақов Салават Ҳайруллаевич

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1994 йил 1 ноябрь

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АҲОЛИСИГА БЕРИЛАДИГАН КОМПЕНСАЦИЯ ТЎЛОВЛАРИНИ КЎПАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Истеъмол товарлари ва хизматларнинг бозор нархларини шакллантириш шароитларида аҳоли турмуш даражасини қўллаб-қувватлаш мақсадида:

1. 1994 йилнинг 1 ноябридан Ўзбекистон Республикаси аҳолисига берилаётган амалдаги ҳар ойлик компенсация тўловлари 1,5 баравар — 100 сўмдан 150 сўмгача кўпайтирилсин.

2. Кўрсатилган компенсацияларни тўлашнинг амалдаги тартиби ва шартлари сақлаб қолинсин.

3. Белгилаб қўйилсинки, хўжалик ҳисобидаги корхоналар ва ташкилотларга компенсациялар миқдори (150 сўм) нинг 50 фоизи Республика бюджети ҳисобидан қопланади, даромад солиғи бўйича бюджет билан ҳисоб-китоблар чоғида ана шу миқдор истисно қилинади.

4. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги уч кун муддатда мазкур Фармондан келиб чиқадиган ўзгартиришларни компенсациялар тўлашнинг муваққат тартибига киритсин ва уларни вазирликлар, идоралар, концернлар, корпорациялар, уюшмалар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимларига етказсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1994 йил 31 августдаги Фармонининг 1 ва 6-бандлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

6. Мазкур Фармоннинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 31 октябрь.

ПРЕЗИДЕНТГА МАКТУБЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Президент Ислом Каримов жаноби олийлари,

Америка-Ўзбекистон Савдо палатасига биринчи тарихий мажлисини шу йил октябрь ойида Тошкентда ўтказиш имконияти берилгани учун Америка-Ўзбекистон Савдо палатаси номидан Сизга миннатдорлик билдираман. Мажлисда иштирок этган барча америкаликлар Ўзбекистон Республикаси раҳбариятининг бундай юксак эътиборига сазовор бўлишни ўзлари учун катта шараф деб биладилар.

Жаноб Президент, Сизнинг куч-ғайратларингиз туфайли мамлакатингизда Қўшма Штатлар билан Ўзбекистон ўртасидаги икки томонлама савдони ва сармоя сарфлашни мустаҳкамлашга кўмаклашадиган шарт-шароит яратилгани учун шахсан ўз номимдан Сизни табрикламоқчиман. Америка савдо-саноат доиралари Сизнинг саъй-ҳаракатларингиз ижобий натижаларини тобора кўпроқ қадрлай бошлади, бунга АҚШга бўлғувси ташрифингиз чоғида ишонч ҳосил қилишингиз мумкин.

Америка-Ўзбекистон Савдо палатасини мунтазам қўллаб-қувватлаётганингиз ҳамда Қўшма Штатлар билан Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги савдо муносабатларини ривожлантиришда муҳим восита сифатида бизнинг ташкилотимизни мустаҳкамлаш йўлидаги куч-ғайратларингиздан айниқса миннатдормиз.

Америка-Ўзбекистон Савдо палатаси Тошкентда умумий йиғилишини муваффақиятли ўтказганидан жуда қувонмоқда. Савдо палатаси ҳам Ўзбекистон, ҳам АҚШ томонидан янги аъзолар билан ўз сафларини анча тўлдиришга эришди. Бизнинг Америка компанияларимиз Ўзбекистондаги савдо борасидаги мижозлари билан самарали учрашувлар ўтказиб, бир қанча муҳим битимлар ва протоколлар имзолади.

Қўшма Штатлар ва Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги амалий муносабатлар янада ривожланади ва яхшиланади, деб умид қиламиз.

Самимий ҳурмат билан,

Николас М. НИКАЗМЕРАД,
Америка-Ўзбекистон Савдо палатасининг президенти.

МИРЗО УЛУҒБЕК ПАРИЖДА

Президентимиз И. Каримовнинг Фармонига биноан 1994 йил Ўзбекистонда Мирзо Улуғбек йили деб эълон қилинди. Йил давомида Улуғбек қадамжолари, унга бевосита ва билвосита даҳлдор тарихий обидалар таъмирланди, ободонлаштирилди. Буюк ватандошимизга ҳайкаллар қўйилди, асарлари нашр этилди. Кўплаб савобли ишлар қилинди. Ниҳоят, ЮНЕСКОнинг таклифи ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳамда ҳукуматининг қўллаб-қувватлаши туфайли 23-30 октябрь кунлари халқаро ташкилотда Мирзо Улуғбек ҳафталиги бўлиб ўтди.

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ МАРКАЗИЙ ҚЎМИТАСИДА

ҲАМКОРЛИКДА ҲИКМАТ КЎП

31 октябрь куни Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитасининг биринчи котиби Алишер Тешабоев Буюк Британия Бирлашган Қироллиги ёшлар клубларининг Жон Батмен бошчилигидаги делегациясини қабул қилди. Унда Ўзбекистон ва Буюк Британия ёшларининг ўзаро алоқалари, маданий ва маърифий ишларда ҳамкорлик қилиши кўзда тутилган.

Делегация аъзолари Тошкент Давлат санъат институтида республика ўқувчилар саройида, Халқ таълими вазирлигининг ўқув-услубий марказида бўлдилар. Делегация аъзолари қадимий шаҳарларимиз Самарқанд, Бухорода бўлиб, республикамизда олиб борилаётган ишлар билан яқиндан танишадилар.

Сафар якунида Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитасида Ёшлар Иттифоқи билан Буюк Британия ёшлар клублари ўртасида икки давлат ёшларининг ўзаро ҳамкорлиги юзасидан музокаралар бўлиб ўтади.

САЙЛОВЛАР САРИ ДАДИЛ ҚАДАМ

ХДПнинг II ҚУРУЛТОЙИ

1 ноябрь куни Тошкентда Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг навбатдан ташқари II қурултойи бўлди. Унинг ишида партиянинг жойлардаги ташкилотларидан сайланган 280 делегат ҳамда меҳмонлар қатнашди.

Маълумки, Халқ демократик партияси 1991 йилнинг худди шу куни тузилган эди. Ҳозир унинг сафида 374535 нафар аъзо бор.

ХДП Марказий Кенгаши биринчи котиби А. Жалолов партия ташкил топганига 3 йил тўлиши муносабати билан мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг қурултой қатнашчиларига, шунингдек, партиянинг барча аъзоларига билдирган самимий тилакларини етказди.

Қурултойда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, халқ депутатлари маҳаллий кенгашларига бўладиган сайловлар тўғрисидаги масала ва Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг навбатдаги вазифалари муҳокама этилди. Партия кенгашининг биринчи котиби Абдулҳафиз Жалоловнинг ана шу ҳақдаги маърузаси тингланди.

Маърузачи ва сўзга чиққанлар таъкидлаганидек, мамлакатимизда ўтажак сайловларга хорижий давлатлар, нуфузли халқаро ташкилотлар катта қизиқиш билдирмоқда. Жаҳонда Ўзбекистон танлаган ўзига хос тараққиёт йўли, унинг истиқлол куч бахш этган дадил одимлари, ривожланган ҳуқуқий демократик давлат барпо этиш борасидаги муваффақиятли саъй-ҳаракатларини қўллаб-қувватловчи хайриҳоҳ дўстларимиз кўп. Аммо, шунинг баробарида қилаётган ишларимиз, ислоҳотларимиз самаралари, сиёсий тузумимизни нохолис баҳолаб, четдан тош отаётган мухолифларимиз ҳам йўқ эмас. Бўлажак сайловларнинг муваффақияти — минтақамизда осойишталикни таъминлашга, халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва биродарлик ришталарини мустаҳкамлашга, шарқу ғарб мамлакатлари ўртасида Ўзбекистонимиз нуфузини янада оширишга хизмат қилиши шубҳасиз. Бу эса ҳокимликлар ва бошқарув органлари, сиёсий партиялар, сайлов комиссиялари, қолаверса, ҳар бир сайловчи зиммасига катта масъулият юклайди.

Делегатлар Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг сайловолди сиёсий дастурини қабул қилдилар. Республика Олий Мажлиси депутатлигига Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан кўрсатилган номзодлар рўйхати тасдиқланди.

Қурултойда партия низомига қўшимча ва ўзгартиришлар киритилди.

Қурултойда республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари, Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши Сиёсий ижроия қўмитасининг аъзоси Исмоил Жўрабеков сўзга чиқди.

Қурултой ишида Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Эркин Халилов, Республика Президентининг Давлат маслаҳатчилари Темур Алимов, Хайрулла Жўраев, Бош вазир ўринбосари Бахтиёр Ҳамидов ва Тошкент шаҳри ҳокими Козим Тўлаганов иштирок этди.

(ЎзА).

"ВАТАН ТАРАҚҚИЁТИ" ПАРТИЯСИ ҚУРУЛТОЙИ

"Ватан тараққиёти" парламент типидаги партия бўлиб, жамиятда ижтимоий барқарорлик сақланишига, ислоҳотларни муваффақиятли ўтказилишига кўмаклашиш, буюк давлат барпо этиш йўлида саъй-ҳаракатларни бирлаштириш учун хизмат қилишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Ҳозир унинг сафида 35 мингдан зиёд аъзо бор.

Куни кеча Тошкентдаги Киночилар уйида "Ватан тараққиёти" партиясининг навбатдан ташқари иккинчи қурултойи бўлиб ўтди. Унинг ишида партиянинг туман, шаҳар, вилоят ташкилотларидан сайланган 300 нафар делегат ва меҳмонлар қатнашди. Қурултойда "Ватан тараққиёти" партияси раиси вазифасини бажарувчи Анвар Йўлдошев партия раиси этиб тасдиқланди.

Сўнг партиянинг долзарб вазифалари ва сайловолди дастури тўғрисидаги масала муҳокама этилди. Партия раиси Анвар Йўлдошев шу ҳақда маъруза қилди.

Маърузачи ва сўзга чиққанлар Ўзбекистоннинг табиий ва илм-зиё салоҳиятидан оқилона фойдаланиб, ишбилармон, тадбиркорларнинг саъй-ҳаракатларини ҳукумат режаларига мувофиқлаштириб, шу йўл билан мамлакатимизни иқтисодий жиҳатдан юксалтириш ҳамда эркин бозор муносабатлари асосида Ўзбекистонни дунёнинг ривожланган мамлакатларидан бирига айлантириш учун курашиш партиянинг олий мақсади эканини таъкидладилар.

Қурултойда "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 20- ва 22-моддаларига мувофиқ шу йилнинг 25 декабрида бўладиган биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлигига номзодлар кўрсатилди. Улар орасида ўз меҳнати ва моҳир ташкилотчилиги билан элнинг ҳурмат-эътиборига сазовор бўлган кишилар — тадбиркорлар, ишчи ва хизматчилар, фермерлар, ишлаб чиқариш раҳбарлари, зиёлилар, маҳалла қўмитаси фаоллари, байналмилалчи жангчилар бор. Кўрсатилган номзодларнинг барчаси қурултой делегатлари томонидан тасдиқланди.

Қурултойда партия низомига ўзгартишлар киритилди. Партия фаолиятига доир бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилиб, тегишли қарорлар қабул қилинди.

Қурултой ишида Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси Х. Жўраев қатнашди.

(ЎзА).

РУСТАМНИНГ ОМАДИ КЕЛДИ

Йигитнинг омади келса, ҳеч гап эмас экан. Нукуслик иккинчи гуруҳ ногирони Рустам Эшимбетовнинг омади келиб, "Ғамхўр" суғурта компанияси чиқазган лотореяга 3 хонали квартира ютиб олди. Буни ҳақиқий омад деса бўлади.

"Ғамхўр" суғурта компанияси бош директори Бахтиёр Оқназаров айтишича, бундай лоторея ўйини биринчи марта ўтказилиб, унда 71 нафар суғурта ишонч қоғози эгаси қатнашди. Навбатдаги лоторея ўйинларига 5 та коттеж типидаги иморат қўйилади.

САНЪАТ ДИЛЛАРНИ БОҒЛАЙДИ

Мамлакатимизга ҳар куни дунёнинг турли бурчакларидан кўплаб меҳмонлар ташриф буюради. Улар орасида тижоратчилар, иқтисодчилар ва санъаткорлар кўпчиликни ташкил қилади.

Республика маданият ишлари вазирлиги ва Туркия жумҳуриятининг мамлакатимиздаги элчихонаси ташаббуси билан Ўзбекистонда турк эстрада юлдузларининг концертлари ўтказилди. Туркиялик санъаткорлар уч кун мобайнида Самарқанд ва Тошкент шаҳарларида ўз санъатларини намойиш этдилар. Халқ қўшиқларининг моҳир ижрочиси Гулшан Қутлу, машҳур эстрада юлдузлари Гул Эрда ва Сумар Изгуларнинг ижрочилик маҳорати санъат мухлислари дилида ўчмас таассурот қолдирди.

Инсу сўнгги хабар

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

"Гигант" жамоа хўжалигининг Турдипошшо Қўрғонова бошлиқ ёшлар бригадаси мана бир неча кундирки, мажбурият ҳисобига пахта сотишмоқда. Мавжуд 78 гектар ернинг ҳар гектаридан режадаги 32,7 центнер ўрнига 33 центнердан, жами 257 тонна ҳосил олиниб, режа бажарилди. Ҳосилнинг 85 фоизи машиналар ёрдамида йиғиштириб олинди. Шунинг 60 тоннаси уруғлик пахтадир. Бригада хирмони юксалишида механизаторлар А. Ўришев, Ҳ. Мамажоновларнинг хизмати катта бўлди. Теримчилардан Н. Зулфиқорова, М. Боратова, Т. Ўришевалар бошқаларга ўрнак бўлишди. Уларнинг ҳар бири 6-7 тоннадан ошириб пахта тердилар.

Кузнинг ғанимат шу кунларида етиштирилган ҳосилни йиғиштириб олишда пахтакорларга ҳашарчилар ҳам ёрдам беришди. Наманган умумий овқатланиш жамоаси, Наманган хусусийлаштириш идораси шулар жумласидандир. Теримчиларга ҳар беш кунда иш ҳақи бериб борилмоқда.

Т. ТОШПЎЛАТОВ,
Задарё тумани.

ҲАМ ПАХТА, ҲАМ ДОН

Тўрақўрғон туманидаги "Ўзбекистон" жамоа хўжалиги пахтакорлари 3450 тонна пахта хирмони уйиб йиллик режани бажарди. Ҳосилнинг 95 фоизи юқори навларга топширилди. Ҳосилдорлик 34,5 центнерни ташкил этди.

Хўжаликда кузги дон экиш ишлари ҳам барвақт тугалланди. 400 гектар майдондаги униб чиққан буғдой қондириб суғорилди.

(ЎзА).

Долзарб мавзу

БАРЧА БИРДЕК ЖАВОБГАР

ҚИШ ДАСТУРХОНИ ҚАНДАЙ БЎЛАДИ?

Ҳозир ўлкамизда куз фасли. Халқимиз бу фаслни бежизга олтинга менгзамайди. Унинг замирида катта маъно ётибди. Чунки куз фаслида пахтакору чорвадор, боғбону соҳибкор, қўйингки, қишлоқ хўжалик тармоғида меҳнат қилаётган ҳамма ҳамманинг ташвиши ҳар қачонгидан ошади. Деҳқон даладаги пахта ҳосилини ёғин-сочинли кунларга қолдирмасдан тезроқ йиғиб-териб олиш ҳаракатида бўлса, чорвадор ўзлари учун синов даври ҳисобланган қишловга пухта тараддуд кўради. Боғбон билан соҳибкор эса мева, сабзавот ва картошка маҳсулотларидан қиш дастурхони учун мустаҳкам заҳиралар тайёрлайди. Куз ойларининг ҳар бир дақиқасидан оқилона фойдаланмоқ даркор. Бу фаслда бοқибеғамлик, бепарволик анча қимматга тушади. Фурсат, яъни вақт эса кутмайди. "Жўжани кузда санаймиз" деган нақл халқ орасида бежиз юрмаганлиги ҳам шундан бўлса керак. Йил бўйи қилинган меҳнатга тамал тоши қўйиладиган, қиш фаслига пухта ҳозирлик кўриладиган палла бўлгани учун ҳам куз фасли олтинга тенглаштирилади.

Кўз олдингизга келтиринг-а. Ҳозир айни қиш дейлик. Ташқарида оппоқ қор. Изғирин совуқ. Сиз иссиққина уйда дераза ёнида ўтирибсиз. Ёнингиздаги хонтахта устида эса ҳар хил сархил мева: олма, анор, узум каби бошқа резаворлар турибди. Ташқаридаги манзара билан уй ичкарисидаги манзарани бир таққослаб кўринг. Лекин уйдаги қиш дастурхонининг мўл-кўллигини таъминлаш учун ҳозирдан тайёргарлик кўриш керак бўлади. Биз қоғозда таърифлагандек бу иш осон кўчмайди. Бунинг учун ҳозирги олтин куз фаслида фурсатни бой бермай йиғинмоқ керак. Қиш ойларида инсон организми турли витаминларга ташна бўлишини, бунинг учун турли сархил мева-чева зарурлигини ҳаммамиз ҳам яхши биламиз. Хуллас, ҳозир узоқ таърифдан кўра қиш дастурхонининг бекаму кўст бўлишини таъминлаш учун амалий ишга ўтмоқ даркор.

Хўш, республикамизда бу борада қанақа ишлар амалга оширилмоқда? Ҳукуматимиз қандай чора-тадбирларни кўраяпти? Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси шу йил 28 сентябрда "1994-1995 йилларнинг қиш даврида сақлаш учун мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка жамғаришга оид чора-тадбирлар тўғрисида" махсус фармойиш қабул қилди. Ана шу фармойишга асосан;

"Ўзмевасабзавотузумсаноат" концернида:

1) 273,6 минг тонна сабзавот, жумладан,
31,2 минг тонна карам,
145,9 минг тонна пиёз,
35,3 минг тонна сабзи,
61,2 минг тонна бошқа турдаги маҳсулотлар,
2) 201,4 минг тонна картошка,
3) 49,5 минг тонна данакли мева,
4) 12,8 минг тонна узум

"Тошшаҳармевасабзавотсаноат" бирлашмасида:

1) 110,7 минг тонна сабзавот, жумладан,
11 минг тонна карам.
60 минг тонна пиёз.
17 минг тонна сабзи.
22,7 минг тонна бошқа турдаги маҳсулотлар
2) 91,2 минг тонна картошка.
3) 7 минг тонна данакли мева.
4) 3,5 минг тонна узум.

"Ўзтайёрловсавдо"да:

1) 222,8 минг тонна сабзавот, жумладан,
11 минг тонна карам,
160 минг тонна пиёз,
21 минг тонна сабзи,
34,8 минг тонна бошқа турдаги маҳсулотлар.
2) 82 минг тонна картошка,
3) 11,5 минг тонна мева,
4) 3,4 минг тонна узум.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИДА:

1) 25 минг тонна сабзавот, жумладан,
17 минг тонна пиёз,
1,8 минг тонна сабзи,
6,2 минг тонна бошқа турдаги маҳсулотлар,
2) 4,6 минг тонна картошка,
3) 1,8 минг тонна мева,
4) 1,3 минг тонна узум.

ЎЗБЕКБИРЛАШУВДА:

1) 66,7 минг тонна сабзавот, жумладан,
44,4 минг тонна пиёз,
22,3 минг тонна бошқа турдаги маҳсулотлар,
2) 50,6 минг тонна картошка,
3) 11,6 минг тонна мева жамғарилиши керак.

Умуман олганда республика бўйича 592,1 минг тонна сабзавот жумладан, 42,2 минг тонна карам, 367,3 минг тонна пиёз, 58,1 минг тонна сабзи, 124,5 минг тонна бошқа турдаги маҳсулотлар, 338,6 минг тонна картошка, 74,4 минг тонна мева, 17,5 минг тонна узум заҳира қилиниши режалаштирилган. Шунингдек, қиш дастурхонига республика бўйича 21 минг 410 тонна сабзавот консерваси тайёрлаш кўзда тутилган.

Одатдагидек, Тошкент шаҳри аҳолиси учун республикамизнинг барча вилоятларидан дала ва боғ неъматлари келтириб сотилади. Жумладан, 43 минг тонна картошка, 60 минг тонна пиёз, 11 минг тонна карам, 17 минг тонна сабзи, 7 минг тонна мева, 3,5 минг тонна узум ва 22 минг 700 тонна бошқа сабзавотлар шаҳарликларга тортиқ этилади. Шунингдек, Тошкент шаҳри аҳолиси учун Польшадан 48 минг 200 тонна картошка келтирилади.

Юқоридаги рақамлардан кўриниб турибдики, ҳукуматимиз қиш даврида ҳам аҳоли дастурхонининг мўл-кўллигини таъминлаш борасида аниқ тадбирлар белгилаган. Фақатгина эндиги вазифа ана шу белгиланган тадбирларнинг бажарилишини назорат қилиш ва таъминлашдан иборатдир. Биринчи навбатда савдо ва тайёрлов идоралари заҳирага қўйиладиган маҳсулотлар учун омборхоналарни тартибга келтириб, жамғарилган маҳсулотларни нес — нобуд қилмай сақлаш, харидорларга сифатли ва сара неъматлар етказиб беришлари керак. Ишни шундай ташкил этиш лозимки, республикамиз аҳолиси бу соҳада қилинаётган тадбирларни кўриб, келгусига ишонч кўзи билан қарасинлар. Халқимизнинг қанчалик фаровонлигини ўйласак, шу йўлда қайғурсак, шунчалик мустақиллигимиз, осойишталигимиз таъминланади.

Вилоятларнинг ҳокимлари аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотлари ва халқ истеъмол моллари билан етарли миқдорда таъминлаш бўйича аниқ тадбирлар белгилаб, унинг ижросини мунтазам назорат қилиб туришлари даркор. Бир нарсани очиқ айтиш кераки, айрим раҳбарлар даладаги ҳосилни, унинг мўл-кўллигини кўриб бепарво юришибди. Аксинча даладагини эмас, омбордагини кўриб хотиржам юрсалар мақсадга мувофиқ бўларди.

Бу йил қиш фасли эрта келадиганга ўхшайди. Чунки, об-ҳавонинг тез-тез ўзгариб туриши буни исботлаб турибди. Агар ёғин-сочинли кунлар бошланиб қолгудек бўлса, даладаги қиш дастурхони безаги ҳисобланган маҳсулотларни йиғиштириб олиш, уни заҳирага қўйиш анча қимматга тушади. Шу боис, ҳозирги қуёшли кунларнинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланиб, бу борадаги ишда кескин бурилиш ясаш лозим.

Яна бир нарсани айтиш даркорки, биз четдан кўпроқ маҳсулотлар келтирилишига қизиқмасдан, ўзимизнинг ички имкониятларимиздан оқилона фойдаланиш чораларини кўришимиз керак. Хориждан, яъни четдан маҳсулот келтириш ҳозирги шароитда анча мушкул эканлигини ҳаммамиз яхши тушунамиз. Еримиз сахий ва бой. Унинг бағрида қанчалик тер тўкиб, баракали меҳнат қилсак, она-замин бисотидагини инсондан ҳеч ҳам дариғ тутмайди. Нима эксангиз, унади. Биргина шу йилги етиштирилган маҳсулотларнинг мўл-кўллиги ҳам фикримиз исботи бўла олади. Фақатгина ана шу етиштирилган сабзавот ва полиз маҳсулотларини, мева, узум, картошкани ўз вақтида йиғиштириб олиб, уни заҳира қилиш лозим, холос. Бунинг учун эса имкониятлар етарли.

Ўйлаймизки, республикамизнинг мазкур соҳа билан шуғулланувчи ташкилотлари, вилоят ва туман ҳокимликлари аҳолини қиш даврида мева, сабзавот, картошка каби сархил неъматлар билан таъминлаш мақсадида заҳирага қўйиш юзасидан аниқ чора-тадбирларни кўрадилар. Буни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда. Халқимиз дастурхони қанчалик мўл-кўл бўлса, фарзандларимиз, келажак авлод шунчалик баркамол, соғлом ва тетик бўлиб ўсади. Бу йўлда риёзат чекиш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиз бўлмоғи лозим.

С. АҲРОРОВ,
"Туркистон" мухбири.

Ҳозирги ёшлар

ФАОЛ БЎЛИШ КЕРАК

Суҳбатдошимиз — Ҳайдар Бобохонов. 1959 йилда Тошкент шаҳрида туғилган. 1985 йилда Тошкент политехника институтини тугатган. 1985 йилдан буён ёшлар ташкилотида ишлаб келади. 1991 йилдан Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Шайхонтоҳур туман қўмитасининг биринчи котиби.

— Ҳайдар ака, Ёшлар Иттифоқи туман ташкилотининг ўз олдига қўйган вазифалари нималардан иборат?

— Ташкилотимизнинг вазифалари ёшларни ижтимоий муҳофаза қилиш, уларни иш билан таъминлаш, бўш вақтини самарали ўтказиш, моддий ва маънавий ёрдам бериш, ёшлар ва ўсмирлар ўртасидаги жиноятчиликнинг олдини олишда ички ишлар ходимлари билан биргаликда иш олиб бориш ва умуман, ёшларимизнинг ҳамма соҳадаги муаммоларини ҳал этиб беришдан иборат.

— Ташкилотингизга ёшларни жалб қилиш бўйича олиб борилаётган ишлар қай даражада ва ташкилотнинг туман бўйича нечта аъзоси бор?

—Ёшларни ташкилотимизга жалб қилиш масаласида мактабларда, ҳудудимизда ягона бўлган Тошкент архитектура ва қурилиш институтида, "Малика" тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида, "Шарқ гули" акциядорлик жамиятида, "Кўкча" тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида, Тошкент чарм-галантерея фабрикасида, Тошметрополитен корхонасида ва бошқа барча жамоат жойларида котибларимиз, фаолларимиз иш олиб боришмоқда. Улар ёшларнинг қўмитамизга бўлган ишончини оширишга, уларни қўмита атрофига жипслашишига ҳаракат қилмоқдалар. Ташкилотимизнинг туман бўйича 3608 аъзоси бор. Мана шу ойда яна 107 нафар ёш ташкилотга қабул қилинди.

— Қўмита томонидан ёшларга қандай моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиляпти, қанақа тадбирлар ўтказиляпти?

— Ёшларимизга моддий ёрдам кўрсатиш борасида Афғонистонда хизмат бурчларини ўтаб қайтган ва турмуш шароити оғир бўлган ёшларга ҳар хил байрамлар муносабати билан пул ёрдами ва совға-саломлар бериш, мактабларда турли танловлар, мусобақалар ўтказиш, ғолибларга мукофотлар, эсдалик совғалари топшириш каби ишларни амалга ошираяпмиз. Бундан ташқари турли учрашувлар, ёшларимиз билан суҳбатлар уюштириб турамиз.

— Ҳозирги ёшлар ҳақида қандай фикрдасиз?

— Тўғриси, ҳозирги ёшларнинг ўзларини тутишлари, хулқ-атвори, дунёқарашлари менга унча ёқмайди. Улар жуда ўзгариб кетишган. Кўча-кўйда юриш-туришлари, катталарга ҳурмат, кичикларга иззат, жамоат ишларига қатнашувлари, Ватанга бўлган муҳаббат, одамларга бўлган оқибат бир мунча сусайган. Албатта ҳамма ёшларни ҳам шундай деб бўлмайди.

— Ҳозирги бозор иқтисодиётига ўтиш даврида ҳеч кимга осон бўлаётгани йўқ, шу маънода ташкилотингиздаги иқтисодий аҳвол қандай? Сизларга ҳомийлик қилаётган корхоналар, ташкилотлар борми?

— Ҳа, дарҳақиқат ҳозирги бозор иқтисодиётига ўтиш даврида ҳеч кимга осон бўлаётгани йўқ. Ўтиш даврининг қийинчиликлари ташкилотимизни ҳам четлаб ўтаётгани йўқ. Гапнинг очиғи иқтисодий аҳволимиз танг. Бизни қўллаб-қувватлайдиган, ёрдам бериб ҳомийлик қиладиган ташкилот йўқ. Биз фақатгина ўзимизнинг аъзолик бадалларимиз ҳисобига яшаб келяпмиз. Энди иқтисодий аҳвол танг бўлгандан кейин молиявий муаммоларни ҳам ҳал этиш мушкул. Яқинда биз "Тошметрополитен" корхонасида ўз жамғармамизни ташкил қилдик. Корхона раҳбарияти ўз маблағидан жамғармамизга ўтказди. Биз корхона раҳбариятидан миннатдормиз. Биз шу жамғармага таянган ҳолда муаммоларни ҳал этишга интилмоқдамиз. Агарда ёшларимизнинг келажагини, жамиятимизнинг фидойилари бўлиб етишишини ўйласак, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашимиз, ёрдам беришимиз керак.

— Ёшлар ўртасида жиноятчиликни олдини олиш борасида қандай ишлар амалга оширилялти?

— Бу борада вояга етмаганлар билан ишлаш инспекцияси ходимлари билан ҳамкорликда иш олиб борамиз. Инспекция ходимлари билан келишган ҳолда Билдирсойда оромгоҳ ташкил қилганмиз. Бу оромгоҳга асосан инспекция рўйхатида турувчи тарбияси оғир болаларни оламиз. Ҳар йили ёз мавсумида 3 босқичда 30-40 тадан болани оромгоҳга жўнатамиз. Бу ишимиз ижобий натижалар беряпти. Ҳатто болаларнинг кўпчилиги кейинги йили ҳам илтимос қилиб келишади шу лагерга яна борсам деб. Бундан ташқари мактабларда ҳам тушунтириш ишларини олиб боришни йўлга қўйганмиз.

—Келгусида амалга ошириладиган режаларингиз билан ўртоқлашсангиз.

— Яқин кунларда туман миқёсида ёшларнинг ҳамкорлик марказини ташкил этяпмиз. Бу марказга ёшларимизни бирлаштириб, биргаликда иш олиб борамиз. Марказ қошида кичик корхоналар очиб, маблағ ишлаб топиш, иқтисодий муаммоларимизни ҳал қилиш ниятидамиз.

ҲИКМАТУЛЛОҲ
суҳбатлашди.

Излаган имкон топади

ЗАРАР ЭМАС, ФОЙДА

Бундан икки йил бурун Аваз Ўтар номли жамоа хўжалигида 25 нафар йигит-қиз эски мактаб биносида очилган тармоқда иш бошлашган эди. Шуниси қувончлики, бу ерда ҳар йили тармоқ кенгайтирилиб, ўнлаб ёш ишчилар билан таъминланмоқда. Айни чоғда хўжаликнинг ёрдамчи корхонасида уларнинг 55 нафари меҳнат қилаётир.

Янги иқтисодий шароитда қишлоққа саноатни келтириш, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш муҳимдир. Қишлоқ аҳли фаровонлигини таъминлашда асосий манба-саноатни ривожлантириш муҳим иқтисодий аҳамият касб қилади.

Муқаддас Раззоқова газлама тўқиш тармоғининг пешқадам ишчиси. Уни ўз касбининг ажойиб соҳибаси сифатида жуда яхши билишади. Муқаддас янги ишга келган қизларга касб сир-синоатларини эринмасдан ўргатмоқда. Малоҳат Шоназарова, Озода Оллаёзова сингари қизлар ундан иш ўрганишган. Ҳозир тармоқда болалар кийим-кечаги, бош кийим, аёллар ва эркаклар жемперлари тайёрланмоқда. Ҳар бир ишчи кунига 15—20 дона бош кийим тўқишга муваффақ бўлаётир.

Ўтган ойда 600 килограмм ип калава қилинди. Тайёр маҳсулотлардан полос тўқишда самарали фойдаланилмоқда. Чунки бу ерда полос тўқиш цехи ҳам мавжуд. Мўъжазгина цехда ойига 120 метр квадрат полос ишлаб чиқариляпти.

Тула вилоятидан келтирилган дастгоҳлар пайпоқ тўқишга мўлжалланган. Янги технологиянинг келтирилиб ўрнатилганига кўп вақт бўлмади. Лекин ёшлар ундан фойдаланиш йўл-йўриқларини тезда ўзлаштириб олдилар. Айниқса бу борада бой тажриба тўплаган нукуслик мутахассислар кўмакларини аямадилар.

Тўғри, ҳали корхона ишлаб чиқараётган пайпоқлар талаб даражасида эмас. Дастлабки босқичларда иш қийин кечишини ҳисобга олганда, бу кечиримли ҳол. Лекин умид катта. Ҳали шундай вақт келадики, бу ерда тайёрланаётган маҳсулотларга талаб катта бўлиши билан бирга, у жаҳон андозалари талабларига ҳам мос тушади.

Илк иқтисодий самаралар чакки эмас. Ўтган ойда 3 миллион сўмлик пайпоқ савдо шоҳобчаларида ўз харидорларини топди. Умуман ишчилар ҳар ойда бир минг жуфт маҳсулот ишлаб чиқаришга муяссар бўлаётирлар. Умид Абдуллаев, Шокир Тоҳиров сингари ёшлар ҳамкасбларига ибрат кўрсатишяпти.

Ўтган йили корхона ишчилари 10 миллион атрофида соф фойда қилишди. Бу маблағ қишлоқ иқтисодиётини кўтаришга сарфланмоқда. Кўчалар асфальтланган, хонадонлар бари газлаштирилган. Сув келтирилмаган биронта уй йўқ. Қисқаси, меҳнатчиларнинг турмуш даражаси тобора кўз олдимизда яхшиланиб боряпти. Яқинда хўжаликда мева-чевани қайта ишлаш корхонаси ҳам ишга тушади. Ўшанда тағин 50—60 нафар ёш ишга жойлашади.

Дилбар БЕКЖОНОВА,
Хоразм вилояти.

Ўзбекистон — Ватаним маним!

ОҚСОҚОЛЛАР — ЮРТИМИЗ ФАХРИ

"Чўли ироқ"қа ўхшайди кексалик. "Муножот"га ўхшайди кексалик. Уни тингламайсиз, ҳис этасиз. Манзили томон ошиқиб бораётган нор туялар Сизнинг елкангизни босиб ўтади гўё. Яратгандан яхши-ю ёмонга бирдай эзгулик тилаб, муножот қилиб бораётган сарбонга ўхшайди кексалик.

Халқимиз бежиз айтмаган, "қариси бор уйнинг париси бўлади", деб. Қарияси бор хонадон файзли, баракали, сариштали. Ўз миллати ва урф-одатини қадрлайдиган қиз-ўғлонлар камол топади бу уйда.

Уларнинг оламга тинчлик, қариларга имон, ёшларга умр тилаб қилаётган дуоларидан сармаст уйғонади табиат. Бу тиловат оналарнинг алласига ўхшаб кетмайдими? Дунё бешиги узра айтилаётган аллага.

Неварасини суймаган қария борми? Унинг ҳар бир ҳаракатидан, қилиғидан қувонмаган киши бўлмаса керак. Ўз ўрнида жажжилар-ку, уларсиз бирор кунларини тасавур қилиша олмаслиги табиий.

Оқсоқоллари, кексалари, нуронийлари бисёр бўлган маҳалла бахти кулган маҳалладир. Шундай жамоалардан бири пойтахтдаги Бодомзор маҳалласидир. Бу ерда қариялар иззат ва ҳурматда. Уларнинг панду насиҳатлари, маслаҳатлари ҳамиша эътибор билан тингаланади. Амал қилинади.

Куни кеча Бодомзор маҳалласида уруш ва меҳнат фахрийлари билан бир пиёла чой устида суҳбат бўлиб ўтди. Шунингдек, уларга уруш йилларида кўрсатган жасоратлари учун ҳукуматимизнинг орден ва медаллари тақдим этилди.

Муҳаммад АМИН.

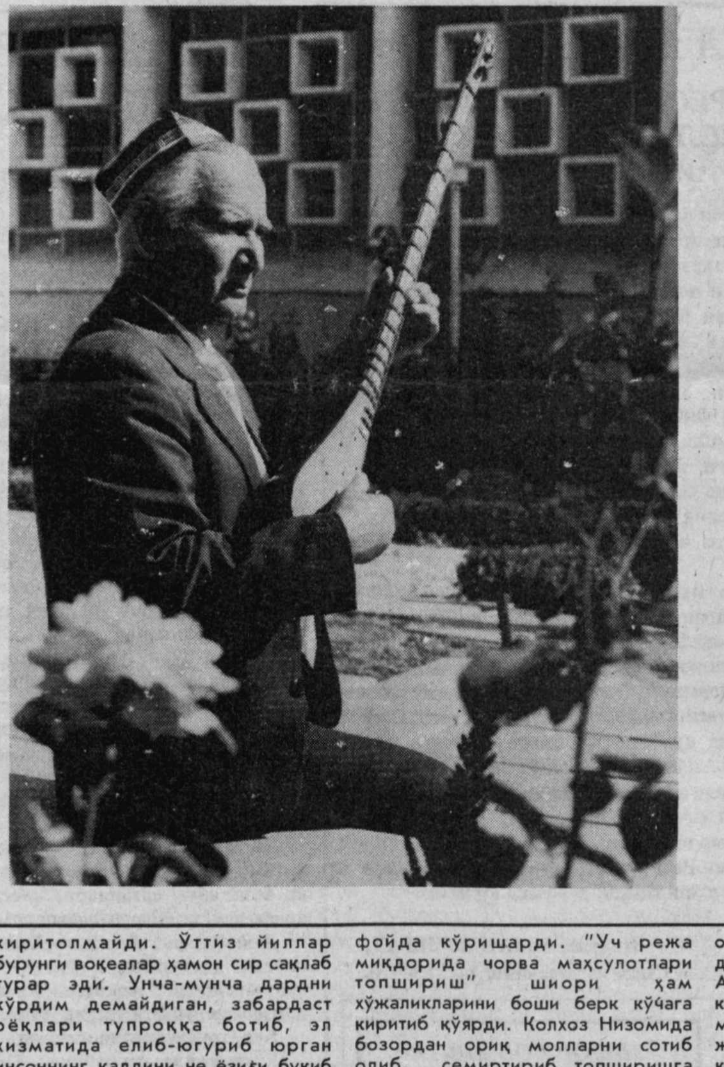

Шундай инсонлар бор, бўлган...

КОММУНАДАН ЮЗ ЎГИРГАН ОДАМ

ёхуд бир инсоннинг шуҳрати ва кулфати

(Давоми. Боши ўтган сонда.)

Бор жиҳоз шулар эди, мусодара қилиб, сотишга қўйишди. Кечқурун шаҳарда ҳамма танийдиган яҳудий сотувчи уйимизга қўрқа-писа кириб келди. "Сизларга тегишли буюмларни мен сотишим керак. Оталаринг кўп яхши одам эди. Буюмларни, майли, ўзларинг сотиб олинглар, етмаса суришиб кетармиз", деди. Буюмлар ўша пайтнинг пули билан минг сўм бўлар экан, шунга ҳам қурбимиз етмади. Етмаганини ўша сотувчи ўзидан қўшди. Айрим танишларимиз ўзини четга тортганда, яҳудий сотувчининг одамгарчилик қилгани хўрлигимизни келтирди. Бундай кун душманнинг бошига ҳам тушмасин экан. Отам мол-дунё йиғмадилар, данғиллама уй қурмадилар. Эски иморатда яшаб, шу жойда оламдан ўтдилар. Бу табаррук уйда ҳозир кенжа укамиз Дилшоджон яшаяпти.

— Фарзанд учун падарибузрукворини мақташ эриш туюлади, — дейди иккинчи ўғил Азамат Болтаев. — Бу киши узоқ йиллар вилоят электр тармоқлари тизимини бошқарди, ҳозир Шаҳрисабздаги туманлараро ташкилоти бошлиғи. — Аммо у кишининг имон-эътиқоди маҳкам, покиза инсон эканлигидан фахрланаман. Эсимга тушган битта воқеани айтиб берай. Мен институтга кириш имтиҳонларини топшириб чиқдим. Ўша пайтларда Тошкентга вилоятлардан "вакил" борар эди. Вакил менга: "Сўнгги имтиҳондан йиқилдинг, отангга айт, Шарифни юборсин", деди. Мактабда яхши ўқиган эдим, бу гапни эшитиб, руҳим тушиб кетди. Ўртоқларимнинг қистови билан қабул комиссиясига учрашдим. Қарангки, яхши баҳо олган, ўқишга қабул қилинган эканман. Шариф дегани колхоз кассири экан. Отам бу гапни эшитиб: "Керак эмас, келиб колхозда ишласин", деган эканлар... Судланган кунлари ҳам эсимда. Тергов ҳеч қандай асосли айб қўёлмаган. Бошда отамнинг кўнгли хотиржам эди. Кейин ўртага хусумат аралашди, тепадан зуғум кучайди. Шунда отам: "Суднинг авзойи ўзгарди, энди бошимга нима тушса, тақдирдан кўраман. Мени қутқараман, деб укаларингнинг насибасини қийманглар. Мард бўлинглар, ҳақиқий инсон бошига ташвиш тушганда билинади", дедилар. Ўшанда отам ҳамма воқеани очиб ташлаган, бу кимларгадир ёқмаган, унинг қамалишини истаб қолишган экан. Қамоқдан авф билан чиққанларидан кейин ҳам, у кишини тинч қўйишмади. Қутичи қишлоғида оддий бригадир эдилар, бир куни "Самарқандга чақиришаяпти", деб тўғри Тошкентга олиб кетишибди. "Обкомнинг котибига қанча пул бергансан?", деб роса қийноққа солишибди. Ҳеч иш чиқара олмаганларидан сўнг, чўнтакларидаги етти сўм пул билан жўнатиб юборишибди. Бир амаллаб Самарқандга етиб олганларида пуллари қолмаган экан. Уйга келганда, эзилган, хўрланган кайфиятда эди. "Нега мени бунча хўрлашади, бир гуноҳим ўзимни аямай ишлаганимми?", деб изтироб чеккандилар...

Зулм, алдов, тутуруқсиз ғоялар асосида қурилган тузум, собиқ мустамлакачи давлат таназзулига юз тутди. Унинг ўрнига қолган Москвадаги ҳукумат ўз халқи ва миллати ифтихорини тиклаш учун ўтган кунлар устидан сирли пардани жиндак кўтарди. Ноҳақ қораланганлардан айримларини оқлаб ҳам олди. Ўзгаришлар жумҳуриятларга етиб келгунча бу ҳукуматнинг ҳам умри тугади. Истиқлол қуёши юртимиз узра порлаганда, аламзада кўнгиллар бирмунча тасалли топди. Юртбошимизнинг одиллиги туфайли қанча ноҳақ жабр тортганлар қамоқдан чиқиб, оқилликка юз тутди. Ёш давлатимиз учун фурсат керак. Ҳали қанчадан-қанча ҳужжатлар тийрак назардан ўтказилиши лозим. Оқни-оққа, қорани-қорага ажратиш тугамайдиган жараён. Бу ишга ҳуқуқшунослар, тарих жонкуярлари яна ҳам ғайрат ила киришмоқлари лозим. Менга беришган ҳужжатлар орасида Шаҳрисабз шаҳар судьяси Эркин Алмуродовнинг тақдимномаси бор экан. Бу иқтисос ўшандан: **"Сизнинг отангиз Фозилов Болта 1967 йил 28 ноябрда Ўзбекистон Олий Совети Президиуми томонидан авф этилган. 1984 йил январгача, яъни отангиз вафот этган кунгача 17-18 йил ўтган бўлиб, бошқа жиноят содир этмаган. Шунинг учун отангиз Болта Фозилов Ўзбекистон Жиноят мажмуасининг 53-моддаси, 7-қисмига асосан судланмаган ҳисобланади".**

Марҳум оталарининг ўлимидан кейин берилган бу ҳуқуқий ҳужжат таъна-маломатларга чидаб келган фарзандлар учун битта тасалли, албатта. Таассуфки, вилоятнинг тажрибали ҳуқуқшуносларидан бири томонидан битилган хулосалар ҳам масалага ойдинлик киритолмайди. Ўттиз йиллар бурунги воқеалар ҳамон сир сақлаб турар эди. Унча-мунча дардни кўрдим демайдиган, забардаст оёқлари тупроққа ботиб, эл хизматида елиб-югуриб юрган инсоннинг қаддини не ёзиғи букиб ташлади экан? Уруш ва меҳнат фахрийси Маҳмуд ака Йўлдошев билан суҳбатлашганимдан кейингина баъзи тафсилотлар шуурга кўчди.

— Эллигинчи йилларнинг охири, олтмишинчи йилларнинг бошларидаги воқеаларни англамоқ учун ўша давр руҳини ҳис қилмоқ лозим, — дейди Маҳмуд ака Йўлдошев. — Мен туман қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари тайёрлаш ташкилотининг бош нозири эдим. Ўша йилларда Сурхондарё ва Қашқадарё вилоятлари бирлаштирилган, давлат бошига келган Хрушчевнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кескин кўпайтириш ҳақидаги хитоблари баралла янграётган эди. Сурхондарёда Бобомурод Омонов деган раис донг таратган, Қашқадарёда Болта акадан ўтадиган йўқ эди. У киши раҳбар хўжаликда тадбиркорлик яхши йўлга қўйилган, пахта ҳосилдорлиги 40-42 центнердан кам эмасди. Ўша олтмишинчи йили об-ҳаво ноқулай келиб, туманнинг пахта режаси бажарилмаслик хавфи туғилди. Шунда пахта тозалаш корхонаси раҳбарияти йўқ маҳсулотни қўшиб ёзишни таклиф қилган. Туман фирқа қўмитаси раҳбарларига бу нажот йўли бўлиб кўрингану, хўжаликларни мажбур қила бошлади. Тақсимотда Болта ака раҳбар хўжалик чекига ҳам 70-80 тонна пахта тушган. Ҳозир "ундоқ-бундоқ" дейиш мумкин. Ўша кезда фирқа топшириғига қарши бориш — тузумга қарши бориш билан тенг эди. То ўзингизни оқлаб олгунингизгача, умрингиз хазон бўларди. Қизиғи шундаки, бундан жамоалар зарар кўрмасди. Ҳар кило пахтага корхона учун 5 тийиндан ҳақ тўлаб, 25-30 тийиндан фойда кўришарди. "Уч режа миқдорида чорва маҳсулотлари топшириш" шиори ҳам хўжаликларини боши берк кўчага киритиб қўярди. Колхоз Низомида бозордан ориқ молларни сотиб олиб, семиртириб топширишга рухсат қайд этилганди. Болта акага тағин "бозордан олинган молларни боқмай топширган" "колхоз Низомини бузган", деган айблар қўйилгани эсимда...

Воқеалардан яхши хабардор, ҳатто режага қўшилган маҳсулот миқдоригача ёдда сақлаган Маҳмуд ака Йўлдошевнинг шаҳодатидан кейин ҳам, Болта Фозилов ва унга қисматдош кишилар кулфатини тўла тасаввур қилиш қийин экан. на нимадир етишмасди. Олайлик, олтмишинчи ва саксонинчи йиллар "пахта иши" ўртасида қандай фарқ бор? Умуман, кўплаб халқпарвар, ишбилармон кишилар оёғига болта урган, азиз умридан, орзу-ўйларидан маҳрум этган собиқ мустамлака давлат ва тубан кетган тузумнинг қилвирликларини ҳеч ким англамаганми?

Ана шу тузум бағрини хун қилган, воқеаларнинг бевосита гувоҳи Маҳмуд ота Нурматов ҳузурига иккинчи марта қайта отландим. Маҳмуд ота олтмиш етти ёшга кирдилар. Ниҳоятда барваста, тани меҳнат қилавериб пишиб кетган бу кишини "Ленинград" деб аталган хўжалик далаларида кўп бор учратганман. Уста пахтакор сифатида танилган бу киши хушомадни жини суймаслиги, камчиликларни рўй-рост айтиши туфайли айримларга ёқмай ҳам келди. Ўзи етиштирган пахта сингари кўнгли пок, қандайдир ҳислати кишини сергаклантириб турадиган бу моҳир деҳқоннинг суҳбати юракларни ўртаган Ҳақ Сўз ҳақида ўйлашга мажбур этади.

— Мана, анча гаплардан хабар топибсиз, — дейди Маҳмуд ота Нурматов пича сукутдан кейин. — Биринчи гал суҳбатлашишдан ўзимни тортганимни кўнглингизга олманг. Ҳеч ким билан юрак очиб, дардлашмаганман. Нега дейсизми? Ахир, мен ҳам жабр кўрганлардандман. Қўшиб ёзилган маҳсулотлар туфайли уч йил қамоқ жазосини тортиб келдим. Қайтиб келгач, йигирма олти йил колхозда ишладим. Саксонинчи йилларнинг бошларида ҳам таг-туги йўқ пахтани сотиб олиб, режани бажаришга мажбур қила бошлашди. Мен эса тузумнинг тутуми, ҳақиқий башарасини яхши билиб олгандим. Бошлиқларга "Бир марта чув тушганим етар, менинг бригадам пахта олмайди, режа бажарилмаса — ёниб кетмайдими, бор пахтани топширамиз", — деб туриб олдим. Феълимни билишгани учунми, тинч қўйишди. Агар маслаҳатимга киришганда, ҳеч ким жабр кўрмасди. Олтмишинчи ва саксонинчи йиллардаги воқеаларнинг фарқини сўраяпсиз. Менимча, улар эгизакдек бирбирига ўхшаш. Социалистик тузум пуфлаб шиширишга ўч эди. Мисол учун олтмишинчи йилларда колхозимизда пахта яхши битарди, ер унумдор эди, елкамизда нури ташиб чиқарардик. Сотиб олишга мажбур қилинган 70-80 тонна пахтани битта звено бемалол етиштира оларди. Болта аканинг бутун фожиаси шундаки, туман фирқа қўмитасининг зуғумини енга олмади. Оқимга қарши борганлар чирпирак бўлиб кетишини биларди. Пахта тозалаш корхонасининг бошлиғи Резник деган киши туман режасига етмай турган 200 тонна пахтани қоплаш учун маиший хизмат комбинатига 4 нав пахтани ўтказиш, уни увадага айлантириб, сирни бутунлай ёпиб юборишни ўйлаб топган. Қаранг, режали иқтисодда ҳамма қилвирликларнинг йўли очиқ эди. Комбинат ишчилари кутилмаганда кўп иш ҳақи олишганда сир очилиб қолади. Коммунистлар воқеани юқори ташкилотларга маълум қилишади.

— Ўшанда ҳамма ёқ тала-тўп бўлиб кетди,— эслашда давом этади Маҳмуд ота. — Терговчилар гуруҳи колхоз меҳмонхонасида туришди. Уларнинг бошлиғи, Минасян деган киши ниҳоятда айёр экан. Болта акани аврашга тушиб кетган-да. Бусиз ҳам айёрликнинг кўчасидан ўтмаган, раҳбарларнинг қистовига кўнганидан эзилиб юрган Болта ака бор гапни айтиб беради. Аммо терговчи Болта акани қилган-қилмаган гуноҳларига ўраб ташлайди. Раис кеча-кундуз эл хизмати учун чопгани билан, ниҳоятда кўнгилчан, содда эди. Тушган тўридан чиқиб кетолмади. Бор гап шу. Энди, Болта Фозиловнинг хизматлари ва хатолари қай даражада эканлигига эл-юрт баҳо беради. Мен эса у киши улуғ юрт, эл учун қайғурган инсон, деб ҳисоблайман. Менинг гапимни барча жамоа аъзолари тасдиқлашади...

Маҳмуд ота "Ҳозирги одамлар, айниқса ёшлар, ўтмишни, ота-боболари қандай уқубатларни бошдан кечирганликларини билиши керак", дедилар. Дарвоқе, биз қадимги эмас, яқин кунлардаги тарихимизни тўла биламизми? Бугун истиқлол чулғаган Ватанда яшаяпмиз. Давлатимизнинг халқ фаровон яшашидан бўлак олий мақсади йўқ. Бошни гаранг қилган турфа "измлардан" абадий қутилганмиз. Истиқлол ижодкори, улуғ фидокор инсон Президентимиз ҳар сўзларида қутлуғ қадриятларни тинимсиз ўрганишга даъват этаяптилар. Афсуски, ҳали кўп улуғ кишилар қисматидан бехабармиз.

Олайлик, қора қозони қайнаган, қўли пул, омбори дон кўрган, ҳамма бойлик кўзи оч империянинг ҳалқумига тушиши аниқ белгилаб қўйилган тузум даврида ҳам озми-кўпми рўшнолик топган одамлар кимлардан миннатдор? Нега кўп хўжаликлар хароба аҳволга тушдию, Болта Фозилов бошчилик қилган колхозда одамлар сирилиб яшашмади? Нега бу киши колхозчилар омборига тўкдирган донни соттириб пулини чўнтакка урмади? Ахир, кечагина, "турғунлик" деб аталган кунларда бир тўда муттаҳамларга жир битиб, юртни, элни унутган, деҳқон ишлаб топган пулига бир халта ун олишга ночор бўлганини эсдан чиқариш мумкинми? Демак, Болта Фозиловга ўхшаш инсоф, диёнатни маҳкам ушлаганларни одамлар шу туфайли ёдда сақлаб келмоқда.

Суд Болта Фозиловни 1963 йилда қамоққа ҳукм этган, 1967 йил 28 ноябрида авф этилган экан. Айтишларича, у киши кам гап бўлиб қолган, davраларни тўлдирган гулдурос кулгулари мангуга тарк этган экан. Қудратли кўксидан бот-бот оҳ узилар, фақат хазин жилмаяр эканлар. Коммунизм ваъда қилган жаннат ўрнига, дўзах азобига гирифтор бўлган бу инсон коммунадан бутунлай юз ўгирган, сафсаталар моҳиятини теран англаган экан. Ўзи бошқарган бригада далаларини тинмай кезар, бутун кучи, меҳрини шу тупроққа, экинларга сарфлар экан. 1971 йилда нафақага чиқиб, умрининг охирги кунигача Шаҳрисабз шаҳридаги маҳаллалардан бирининг оқсоқоли бўлиб ўтибдилар...

Уч йилдирки, юртда машҳур бўлган бу инсоннинг тақдири, кулфати ҳақида ўйлаб, ўйимга етолмайман. У киши ишлаган жойларни бир-бир кезиб чиқдим. Йигирма йил ичида, бир пайтлар у киши бошқарган хўжаликда тузукроқ бино қурилмабди, барака кўтарилиб, жамоа қарзга ботибди. Йўқ... Ҳайрият, Болта Фозиловга муносиб ворис бўладиган ишбоши чиқди. Касби иқтисодчи Бозор Эшдавлатов уч йилдан буён жамоага бошчи. Эл орасидан чиққан бу ёш раҳбар қисқа фурсатда кўп ибратли ишларга қўл урди. Ғаллазорлар кўпайди, омборларга дон тўкилмоқда. Шолини оқлайдиган, ун тортадиган тегирмонлар қуриб олишди. Маҳсулот айрибошлаш эвазига қувурлар келтириб, табиий газ ўтказишди. Қарийб 100 фоиз деҳқон хонадони газлашган бундай жамоалар кўп эмас. Ўтган йили хўжалик биринчи марта пахта тайёрлашда туманда пешқадам бўлди. Ҳосил тўйи элнинг яна бир тўйига қўшилиб кетди: хўжалик Болта Фозилов номи билан аталадиган бўлди. Одамлар ниятларига етишди: юракларда яшаб келган азиз кишининг номи, эзгу ишлари оқликка йўғрилди...

Тегирмон тошидек ўз гардишида айланаётган улуғ ҳакам — Вақт шиддат ва шитоб ила замонлардан замонларга бўйлаяпти. Болта Фозилов ўстирган боғларнинг кўпчилиги қирқилиб кетди. Унинг орзулари, армонлари, яхшиликлари яшаяпти. Айтишларича, у номи афсонага айланиб кетган чўлқувар Чўли Бегимқулов билан яқин дўст экан. Улуғ ишлар қилишга улгурган Чўли бобо бугун ҳайкалга айланиб, бепоён чўл уфқларини кузатиб турибди. Юртга, элга фидойи инсон Болта Фозилов ҳам эзгу ишлари билан ўзига тенгсиз ёдгорлик бино қилди. Агар шу Ватан завол топмас бир дарахт бўлса, унга ўзини фидо қилганлар ҳам барҳаётдирлар.

Юнус УЗОҚОВ.

4 МИЛЛИОН ЙЎЛЛАРИДА

Бу йил кузимиз тўкин бўлди. Қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларида мўл ҳосил етиштирилди. Мамлакатимиз ғаллакорлари эришган ютуқ бу борада чексиз имкониятлар мавжудлигини кўрсатиб турибди. Ҳозир қаерда бўлманг, пахта йиғим-терими қизғин давом этаётганлигининг шоҳиди бўласиз. Вилоятлар бирин-кетин зафар қучаётир. Қашқадарё, Хоразм, Андижон, Бухоро, Наманган... Аммо, ҳали далаларда ҳосил мўл. Уни сўнгги мисқолларигача йиғиб-териб олиш бурчимиздир. Чунки чаноқдаги ҳар бир толага меҳнатимиз синган, у пешона тери эвазига бунёд бўлган.

Зеро, мана шу ҳосил эртага дастурхонимизни безовчи ноз-неъматга айланади. Эгнимизга либос, ризқ-рўз бўлади. Йиғим теримда минглаб ёшлар ҳам иштирок этишмоқда. Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак, деган даъватни дилига жо қилган ёшларимиз барчага ибрат бўлмоқдалар. Бугун биз юраги ёниб меҳнат қилаётган тенгдошларимиз ҳақида ҳикоя қилар эканмиз, уларга шундай дегимиз келади:

— Балли, азаматлар! Юрт хизматида асло ҳорманг!

Олтин куз — 94

ИСЛОҲОТДАН КЎЗЛАНГАН МАҚСАД

- **Қоратоғнинг ўгити**
- **Биринчи навга 129 тонна ёки яна 50 тонна...**
- **Голландлар шароити билан ...**

Нарпай туманидаги Алишер Навоий номли ширкатлар уюшмасининг Очил Бобоқулов бошчилик қилаётган 1-ширкати аъзолари зиммага олинган вазифани муваффақиятли адо қилдилар. Бу ишда Момохол Норбоева, Ўрол Эшқулова, Зуҳра Норбобоева каби теримчилар кунига 120-150 килограмм пахта йиғиб муносиб ҳисса қўшдилар. Улар мавсум давомида 5-6 минг сўмдан пул ҳам ишлаб олдилар. Дала кемасини бошқараётган Исмат Жуманов эса 40 тоннадан ортиқ "оқ олтин" йиғиб хирмонга тўкди. Ширкат аъзоларининг яна бир муваффақияти шундаки, улар 129 тонна пахтанинг ҳаммасини биринчи навга топширдилар. Айни дамда далаларда ҳосил мўл. Биз бу сўзни шунчаки кўтаринкилик учун айтаётганимиз йўқ. Балки, майдонларда ростдан ҳам чаноқлар қийғос очилган. Очил Бобоқулов бу ҳақда шундай дейди:

— Мустақиллик олий неъматдир. У аввало меҳнат эркинлигини биз деҳқонларга қайтарди. Биз мажбурий "бажарувчи" эдик холос. Энди эса ўз Ватанимизга, ўз еримизга ўз хоҳиш-истагимиз бўйича меҳр бера оламиз. Биз эрта баҳорда 44 гектар майдонга чигит қададик. Унга ишлов беришни одамларнинг ўзларига қўйиб бердик. Суғоришни эса махсус сувчилар гуруҳига юкладик. Ерларга ҳар йилгидек нуқул минерал ўғит солишдан воз кечдик. Ёш йигитлардан иборат меҳнаткашлар даламизга узлуксиз Қоратоғдан гўнг олиб келиб тўкишди. Натижа ёмон бўлмади. Худди шу йўсинда ғалладан ҳам 35 центнерга етказиб ҳосил олган эдик. Аслида Президентимиз таъкидлаган ғалла мустақиллигини Ўзбекистон миқёсида бемалол рўёбга чиқаришнинг иложи бор. Бунинг учун юқоридагидай меҳнат ва меҳр бўлса бас.

Очил ака билан далаларни кездик. Пахтакорлар етиштирган ҳосилнинг ҳали 15-16 центнери пахтазорда ётгандек кўринди. Улар яна 50 тонна пахта териб давлатга "топширамиз", — дея ваъда беришди. Демак деҳқоннинг чамаси 40 центнерни кўзламоқда. Бу меҳнат эркинлигининг натижасидир. Ўша куни режа бажарилгани муносабати билан ширкат бошлиғи, пахтакорлар ва меҳмонларни бир пиёла чойга таклиф қилган экан. Шу баҳона Нарпай туман ҳокими Салоҳиддин Бобомуродов билан Алишер Навоий номли ширкатлар уюшмаси раҳбари Ойдин Шерназарова илғорларни самимий қутлаб, уларга эсдалик совғалари тақдим этдилар.

Президентимиз ғаллани кўпайтиришни ишониб топширганида аввало шундай заҳматкаш, қалби пок инсонларни назарда тутган бўлса ажаб эмас. Бу йил нарпайликлар 12300 гектар майдонга чигит қадашган. Режанинг 33 фоизи ва ундан ортиқча йиғиб олинган пахтанинг деҳқонларга қолдирилганлиги манфаатдорликни оширди. Улар бу йил ана шу пахта эвазига Швейцариянинг "Лион-ко" компанияси билан ҳамкорликда пайпоқ ишлаб чиқарадиган корхона очишни мўлжаллашаяпти. Худо хоҳласа бу йилги ҳосилдан 4 минг тоннадан кўпроқ тола олинса шунинг 3 минг тоннасини швейцарияликларга ускунага алмаштириш режалаштирилган. Бу қўшма корхона маҳсулотлари жаҳон андозаси даражасида бўлади. Пайпоқларни чет элга сотиш вазифасини ҳам швейцарияликлар ўз зиммаларига олган, италияликлар билан эса яна битта қўшма корхона очилади. Буниси пайпоқ учун ип йигириб беради. Натижада пахтани шу ернинг ўзида тўлиқ қайта ишлаш имконияти туғилади. Айни дамда Оқтош шаҳрида пахтанинг дастлабки қайта ишлаш корхонаси ҳамда Бобур номли ширкатлар уюшмасида тола ишлаб чиқариш корхонаси мавжуд. Келгусида "Иттифоқ" ширкатлар уюшмасида ҳам шундай корхоналар очилади.

Нарпайликлар бу йил ғалладан ўрта ҳисобда 25-27 центнер атрофида ҳосил кўтаришди. 7 минг тоннадан зиёд ғаллани йиғиб давлатга топширишди. Келгуси йил учун ғалла майдонлари ҳосилдор ерлардан танланди. 5400 гектар ерга ғалла экилади. Ҳозир 450 гектардан ортиғига экилди.

Туманда унни қайта ишлаш корхонаси бор. Шунинг учун бу йил режадан ташқари ғалла етиштирган хўжаликларга ун тарқатилди. Туман бўйича 140 нафар фермер бўлиб, уларнинг ҳар бирига битта моли учун 30 сотихдан ер ажратилган. "Иттифоқ" ширкатлар уюшмасидаги наслдор моллар етиштириш фермасидан фермерлар учун ғунажинлар сотилаяпти. Фермерларга барча шарт-шароитлар яратилмоқда. Оқтош шаҳрида ва Бобур номли ширкатлар уюшмасида сутни қайта ишлаш корхоналари улар хизматида. Бу ерда пишлоқ ва сариёғ ишлаб чиқарилади. Бундан ташқари қурби етадиган фермерлар учун кичик ҳажмдаги ускуналар келтирилади. Айни дамларда фермерлар битта сигирдан 10 литр, ҳиссадорлик жамиятларида эса 5 литрдан сут соғиб олишаяпти. Бизнинг чамамизча бу ҳали кам миқдор. Биз Голландия билан қиёслаб анча-мунча ўзимизнинг камчиликларни англаймиз. Масалан, зотдор молларни танлаш, уларга шарт-шароит яратиш, ҳаттоки меҳнат қилиш маданияти ҳам, ҳисоб-китобга пухталик ҳам голландларда кучли. Голландлар айниқса сифат учун ниҳоятда қаттиқ курашадилар. Президентимиз Ислом Каримов Фарғона водийсига қилган сафарида таъкидлаган қиёслаб кўриш ҳақидаги ўгитлари бўйича Голландиядаги ер шароити билан Ватанимиз ер шароитини солиштирсак, беихтиёр тупроғимиз олтин эканлигига имон келтирамиз. Улар экадиган жойлар денгиз сатҳидан 3-6 метр пастликда жойлашганлиги туфайли деҳқончилик қилиш жуда ҳам оғир. Ерларини кафтдек текислаб ер тагига қувур (дренаж) ётқизишган ва ернинг тўрттала томонидан ҳам ариқ қазиб қўйишибди. Қувурлардан ариққа сув тушиб ётибди. Ана шундай ерлардан 70-80 центнер ҳосил олишмоқда. Тўғри, қўлида техника бор. Оддий кетмон, паншахадан тортиб кичик тракторгача бор. Фермерларни ўғит, ёқилғи билан ширкатлар таъминлар экан. Етиштирилган маҳсулотни ҳам ширкатлар олиб кетади. Бизларда эса фермерларнинг асосий мақсади ер олиш. Лекин бу ердан қандай фойдаланиш ёки молларни қандай боқиш, улардан етиштирилган маҳсулотларни йиғиб олиш, ёқилғи ва бошқа зарурий нарсалар билан таъминлаш ҳали яхши йўлга қўйилмаган. Агар Голландиядагидек шарт-шароит яратилса борми, ўзбек деҳқонларининг маҳсулотларини бутун жаҳон кўзига суртиб олишига кафолат бор. Ҳар бир деҳқон-фермер ҳисоб-китоб билан яшайди. Биз кўпчилик деҳқонлар билан суҳбатлашдик. Асосий мақсад халқ турмуш тарзини яхшилаш, маданиятини кўтариш. Ўзбекистонни жаҳонга танитиш ҳамда ишлаб чиқариш салоҳиятини ошириб, иқтисодни мустаҳкамлашдир. Бу вазифалар эса ҳар биримиздан шижоатни, зукколикни ва илм ўрганмоқни талаб қилади.

Тўлқин ЁРҚУЛОВ,
"Туркистон" мухбири.

Аёл

Сизнинг кўнгил дафтарингиз — "Саодат" бу!

ДОИМИЙ ЙЎЛДОШИНГИЗ БЎЛСИН

Янги мақомдаги "Саодат" журнали бугун-эрта сизнинг хонадонингизга кириб боради. Кўнглингизни, қувваи ҳофизангизни нурафшон қилади. Ҳа, бу ўша сиз севиб ўқийдиган, интиқ бўлиб кутадиган "Саодат"дир. Унинг ҳажми ўзгариши мумкин, унинг даврийлиги, мақоми ўзгариши мумкин, аммо дардкашлиги, чин сўзлиги, малҳамлиги ўзгармайди. Келгуси йилда ҳам унинг саҳифаларидан долзарб мавзудаги мақолаларни, дилингизни чароғон қилувчи шеъру ҳикояларни топа оласиз. Юзлаб меҳрибон опа-сингилларимиздан келаётган хат-хабарлар бериб борилади. Азиз муштарийлар, сизларга ораста бўлиш тўғрисида, турли либослар ва шириндан-ширин, тотли таомлар тайёрлаш борасида ҳам имкон қадар маслаҳатлар бериб борамиз. Оқила-фозила аёлларимиз ҳақида ҳикоялар ёритамиз. Қисқача айтганда, сиз билан бирга қувонамиз, сиз билан бирга ташвиш чекамиз. Тез-тез хонадонингизга, иш жойингизга бориб, меҳнатларингизни кўриб хурсанд бўламиз, элга тарифу тасниф қиламиз. Журналимизни ўқиб мамнун бўлишингизга аминмиз.

"Саодат"нинг келгуси 1995 йил учун обуна баҳоси:

1 ойга – 5 сўм 40 тийин,
3 ойга – 16 сўм 20 тийин.
12 ойга – 64 сўм 80 тийин.
Индекс – 75378.

Ҳозир обуна давом этаяпти. Журналимизни мириқиб ўқиш ва бизни қўллаш ниятида бўлганларнинг ҳеч иккиланмай обуна бўлишларига ишонамиз.

Қуйида "Саодат"нинг 4-ҳамда 5-сонларида чоп этилаётган шеър ва мақолалардан намуналар ўқийсиз.

Муталлиб СОДИҚОВ,
"Саодат" журналининг масъул котиби.

Суюнчи

ВАТАН

Мен исмингни тилимга босдим,
Парча олов бўлди сўзларим.
Одамларга айтар розимни
Олов кучи билан ўлчадим.
Мен исмингни кўзимга босдим,
Ёруғ юлдуз бўлди кўзларим.
Юрадиган узун йўлимни
Юлдуз ёруғида изладим.
Мен исмингни юракка босдим,
Улканлашиб кетди Юрагим.
... Ватани бор ўз юрагимни –
Кафтларимда келар силагим.

Ойгул УБАЙДУЛЛО қизи

УКАМ БИЛАН СУҲБАТ

Сен подангдан хомуш қайтсанг,
Дилдоғдурман, Умиджон.
Кўзинг кулиб қайтса агар,
Дилтоғдурман, Умиджон!
Сочларингни ости тупроқ,
Тупроғдурман, укажон!
Подаларинг тўймаса, мен
Ўтлоғдурман, укажон!
– Бунча хомуш қайтдинг бугун?
– Подам ўтга тўймади.
– "Икки" обсан?
– Дарс қилишга
Сира вақтим бўлмади.
– Ватан бурчин оқла, жоним,
Вақтинг бўлсин, укажон!
Бобонг Темур тахти каби
Тахтинг бўлсин, укажон!
Поданг билан ёнгинангда
"Беш" ҳам қайтсин, укажон!
Сен айтмаган қўшиқларни
Даланг айтсин, укажон!
Бу Ватанни жонда сақла,
Бир эл бўлгин, укажон!
Якка-ёлғиз қолма сира,
Сен ул бўлгин, укажон!
Онам сендан умид қилар,
Сабри бўлгин, укажон!
Орзуларга ёр опангни
Қадри бўлгин, укажон!
Подаларинг яйловларда –
Ўтга тўйсин, укажон!
Эзғиланган дафтарларинг –
"Беш"га тўлсин, укажон!

Гулжамол АСҚАРОВА

Нуқтаи назар

СИЗ ОТА БЎЛГАЧ...

- **Беқиёс бахт**
- **Унинг нега ярашн сизга боғлиқ**
- **Йўлдан озишга сабаб нима?**
- **Ота-она ва фарзанд олдидаги бурч**

СИЗ ОТА БЎЛДИНГИЗ. Назарингизда атроф бирдан ёришиб кетгандай. Юрсангиз баландлашиб, оёқларингиз ҳам ерга тегмаётгандай туйилади. Гўё шу биргина болангиз билан дунё тўлиб қолди, ҳамма камукўстингиз битгандай. Юрагингизнинг таг-тагидан бутун жисмингизга ширин яйраш таралади.

Сиз ота бўлдингиз. Қўлингиздаги бир парча эт сизнинг такрорингиздир. Битта эдингиз, иккита бўлдингиз. У улғайиб ўзидан кўпайса, учта бўласиз, тўртта бўласиз... Қарабсизки, иншоолло, сизнинг номингиз билан аталадиган авлодингиз карвони пайдо бўлади. Бу беқиёс бахтнинг бошланиши муборак бўлсин, ўғлоним!

Сиз ота бўлдингиз, уйингизда фарзанд отлиғ ширин зурриёд пайдо бўлди. Юрагингизнинг ўртасига бир ип боғланди-ю, иккинчи учи болангизга уланди. Кўксингизнинг бу қисми энди ҳеч ухламайди, қаерда бўлсангиз ҳам бир ширин оғриқ сизни уй томон тортаверади. Бу оғриқ энди умрингизнинг охиригача жонингизни қўйиб юбормайди.

ЎҒЛОНИМ, шундай пайтлар бир дам ўзингизга келинг: сиз туғилганда ота-онангизни ҳам шундай кўйга тушганини тасаввур қилинг. Уларнинг бағрида ўша оғриқ сиз эканлигингиз ва ота-онанинг бағри бу дарддан ҳали озурда эканлигини ҳис этинг ва аввало, қалбан уларга таъзим этиб, сўнггина болангизга юзланинг.

Болангизнинг ширин тили ва ширин ҳаракатларидан симобдай эриган пайтларингизда, у бемор чоғлари ҳали у, ҳали бу нажотнинг кетидан овораи сарсон бўлган кезларингизда ота-онангиз ҳам сиз туфайли худди шу ҳолга тушганини ёдлаб юринг ва уларнинг остонасига бош уриб, узрларингизни айтишга шошилинг.

Дадам раҳматли марҳума синглим Зумрадхон ҳақидаги бир воқеани такрор, такрор эслардилар. Синглим тўрт ёшида (шу воқеадан кейин кўп ўтмай вафот этган) мен етти ёшар эканман. "Бир куни сенга пўстинча олиб келдим. Укангга йўқ эди". Дадам ҳар сафар шу жойни айтаётганда лаблари титрар, укангга қўшиб олгани пулим етмаганди' дея олмай азобланаётгани кўриниб турарди. Пўстинни кўрсатиб, опангга олиб келдим, дедим унинг кўзига қарамай. У пальтони кўриб, чапак чалиб, чунонам суюнди. — "Вой, дада, мунча чиройли, опамга олиб келдингизми, ҳозир топаман, ҳозир айтиб келаман, опа, опажо-он", деганича кўчага югура кетди.

Дадам ҳикоя қилиб туриб йиғлаб юборар, "менга қани?" демади-я ўшанда, воҳ болам-а, воҳ болам-а", деб тиззасига шап-шап урарди.

... Сиз ҳам ота бўлдингиз, гоҳо болангизни кўнгилдагидай кийинтиролмай, кўнглингиздагидай едиролмай ичу бағрингиз зил кетган пайтлар болангизнинг ўшандай пасту баланд йўлларини ва ота-онангизнинг сиз дея неча озиб, неча тўзганини хотирлаб қўйинг.

Сиз ота бўлдингиз. Фарзандингизни Аллоҳ яратди, аммо унинг неларга яраши сизга боғлиқдир. Қани биродар, болангизни қандай одам бўлишини хоҳлар эдингиз? Илмли дейсиз, катта мартабали дейсиз ё пулдор бўлсин, дейсиз шундайми? Фаришталар омин деди ҳам дейлик. Юз саъйи ҳаракат, юз уриниб, юз букилиб болангизни ўша маррага етказдингиз ҳам. Лекин кўнглингиз энди ўсганда фожеа юз беради. Болангизнинг топган топилдиқлари татимай, дунёси нурай бошлайди: гўдак жами яхши-ёмон, гўзал ва хунук нарсани дастлаб ота-онасида танийди.

БОЛАНГИЗ мартабали бўлди дейлик. Аммо элнинг назаридан қолди. Топаверди, аммо тўкилиб кетаверди. Бунга ҳам сиз айбдор. Чунки сиз иш битириш учун кимларгадир хиёнат қилиб, даромадини бошқага ташидингиз. Аввало, сиз қилган хиёнатларингизнинг заволи ўзингизни эмас, болангизни тутди, болангиз қандай тутум кўрган бўлса, ўз мансаб курсисини шундай бошқаради. Энди ўз навбатида болангизнинг заволи набирангизни тутади.

Баъзан ўн бешидаёқ айниб кетган болангиздан куйиниб юрасиз, муаллимларни айблайсиз, йўлдан оздирди деб ўртоқларини қарғайсиз! У эса бу кўчадан қувсангиз, нариги кўчага ўтиб саёқлигини қилаверади. Эвоҳ, нега шунақа бу, деб дод соласиз! Ўзингизни босинг, дардингизни ютасиз энди! Қани айтинг-чи, ўзингиз кимсиз?! Шу кунларда ҳам қайси кўчада қандай гуноҳингиз кўмилиб ётганини ўзингиз яхши биласиз. Қандай қозонларни очилмайдиган қилиб ёпиб юрганингиз ўзингизгагина аён. Ўнг келса, гувоҳ йўқ жойда ҳозир ҳам гуноҳлар содир қилишга тайёрсиз, "мана бундоқ одамнинг боласи шунақа бўлса-я" дея ачинадилар. Йўқ, биродар, ҳамма ишингизни Аллоҳ кўриб боради ва ҳеч нарсани қайтимсиз қолдирмайди. Олманинг тагига олма, беҳининг тагига беҳи тушади — ота қонида яшириниб қолган айблар болада кўпчиб чиқади.

Ота бўлдингизми, дарҳол шу кунгача қилган гуноҳларингизга минг марта тавба келтиринг ва шу фурсатдан бошлаб, ишингизда ҳам, емишингизда ҳам, демишингизда ҳам яхшилик, тўғрилик ва поклик бўлсин. Иншоолло, болангиздан бошланиб, наслингиз тозариб кетади!

ЯНА БИР ГАП. Аёлингиз жисму жонидан йўниб бола ясайди. Жони ҳалак бўлиб ясаган боласини "фалончизода" деб сизнинг исмингиз билан атайди. Бунинг устига, яна шу яримта жон билан болани боқиш, оёққа турғазиши ҳам керак. Ота бўлгач, сизни фарзандлик қилгани ҳақи, яхшими, ёмонми, сизга ҳар вақт ҳам ёқадими, йўқми — қатъий назар, аёлингизни парвариш қилинг (айниқса, бола туғилгач бир йил). Бу пайтлар аёл учун энг чорасиз йиллардир. Она бўлган ёки бўлиш олдида турган аёлнинг табиби ҳам, ҳабиби ҳам унинг жуфтидир. Бу муқаддас бурчингизни англамас экансиз, яна заволга учрайверасиз.

Мендан кейин ота-онамнинг фарзандлари турмай-турмай, онамнинг қирқ уч, қирқ беш ёшида кетма-кет икки ўғил кўришди. Ўша кезларни эслайман. Ўзимиз қўл учида яшаймиз. Мусофирчилик ҳар борада ўзини эслатиб туради. Аммо дадам қиш чилласига қарамай ҳар куни қоронғу азонда Тошкентнинг Кўкча бозоридан бир бидон сутнинг ичига бир пиёла қаймоқ қўйиб олиб келади. Онам кунда дадамнинг зўри билан сутли таом ейди. Сандалнинг устидан емак аримасди. Дадам улгуржи кўтариниб келолмасди, аммо озгина-озгина бўлса ҳам қуруқ меваларнинг ҳамма туридан тинмай ташир эди. Ва ҳар гал "олинг, енг, икки жон саломат бўлади" деяверарди. Икки кунда қўйнинг бир парчагина янги жигарини келтирар, "Турсунбиби билан мана буни икки бўлаккинадан қовуриб еб юборинглар — вақтларинг чоғ бўлади" дерди... Укаларимнинг ҳозирги соғлом қоматларига қараб туриб, узоқларни кўрган доно дадам-эй, дейман юракларим сизиб.

Сиз ота бўлдингиз... Ҳакка жонида болалари учун ёнғоқ кўмиб ғамлайди. Олмахон-чи! Чумолининг заҳматини қаранг! Қалдирғочнинг, чумчуқнинг боласи тагига парлар тўшашини қаранг! Сиз эса ҳазрати Инсонсиз! Чумолининг олдида сизни дев деса бўлади. Хўш, ота бўлиш учун ўзингизни қандай тайёрладингиз! Бола-чақа боқишга ярайсизми? Уйингиз эртага туғиладиган болангиз учун кўз очиб кўрган Ватани бўлади — уни у ёқ, бу ёғига қараб қўйдингизми? Қишлигингизни ғамладингизми? Эртага қор ёққанда кўмир-ўтин қидириб юрмайсизми? Аёлингизу болангиз сизни НАЖОТ деб биладилар. НАЖОТ бўлмоққа шаймисиз?

Сиз буюк Шарқ ўғлонисиз! Болани тарбиялаш, оёққа турғазиш, ҳунарли, ватанли қилиш ОТАнинг бурчидир. Бу ишларни аёлга юклаб қўйиш сиз учун ХОИНЛИК бўлсин!

Оёғингиз юриб, қўлингиз тутиб турган пайтда аёлингизнинг пули билан қозон қайнатиш сиз учун ОР бўлсин! Аёлингизнинг бозордан сабзи-пиёз ташиши сиз учун НОМУС бўлсин!

Болангизнинг ризқидан қийиб қиморга бериш, ичиш, ноқобил йўлларга юриш сиз учун ШАРМАНДАЛИК бўлсин!

Сиз ОТА бўлдингиз, пок бўлсангиз, бутун авлодингиз тозадир, йўқса, ота-бувиларингизнинг руҳлари ҳамиша чирқираб ётажак, ҳушёр тортинг, ўғлоним!

Турсуной СОДИҚОВА

Ҳашар — элга ярашар

КАМАРБАСТА ЁШЛАР

— Нафиса, келинг бугун ҳам кимўзарга пахта терамиз?

— Майли, терсак терибмизда, — деди Ирода дугонасининг сўзини икки қилмай.

— Кечқурунги тадбир ҳам эсингиздами?

— Эсимда.

— Очиғини айтганда зарбдор гуруҳда пахта териш маза экан.

— Нега?

— Нега бўларди, аввало ўн кун бўлсада ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда далада, соф ҳавода ишлайсан. Иккинчидан ўзаро танишув, кечки ўйин-кулгини айтмайсизми?

— Ҳа-да, баъзилар шунга ҳам ноз қилишади...

Иккала дугона белига этак боғлаб, хиргойи қилганича пахтазор томон "шўнғиб" кетишди. Кечга бориб уларнинг қайси бири ғолиб чиққани бизга номаълуму, лекин бундай илиқ суҳбат, бундай ўзаро беллашувни Қашқа воҳасининг ҳар бир туманида эшитишингиз ёки гувоҳи бўлишингиз мумкин. Чунки, вилоят Ёшлар Иттифоқи қўмитасининг ташаббуси билан туманларда ёшлардан ташкил топган зарбдор гуруҳ тузилган. Унинг таркибида турли ташкилотлардан келган оловқалб ёшлар бўлиб, улар пахта йиғим-теримида фаол иштирок этиб, деҳқонларга мададкор бўлишмоқда. Ёшларнинг бу кўмагидан эса пахтакорлар беҳад мамнун. Чунки, зарбдор гуруҳ аъзолари қисқа муддатда ўзлари пахта тераётган жамоада, бригадада бир қатор ибратли тадбирлар ўтказиб, бошқаларни ҳам баракалироқ меҳнат қилишга чорламоқдалар.

Ўтган куни биз Косон тумани ёшлар ташкилоти томонидан ташкил этилган ана шундай зарбдор гуруҳ аъзолари ҳузурида бўлдик. Гуруҳ аъзолари тумандаги "Чироқчи" жамоа-ширкат хўжалиги пахтакорларига кўмаклашишмоқда экан. Зарбдор гуруҳга туман Ёшлар Иттифоқи қўмитаси биринчи котиби Муҳиддин Баротов раҳбарлик қилмоқда. Уни пахта даласида учратиб, бир неча савол билан мурожаат қилдик.

— Айтинг-чи, ҳозир гуруҳингизда неча киши ишлаяпти?

— 52 киши.

— Улар неча кунда алмашиб туришади?

— Ҳар ўн кунда.

— Эшитишимизга қараганда уларнинг баъзилари гуруҳ ташкил этилгандан буён меҳнат қилишаркан. Шу тўғрими?

— Жуда ҳам тўғри. Уларни биров мажбур қилаётгани йўқ. Ўз хоҳишлари билан қолишмоқда.

— Балким бунинг бошқа бир сабаби бордир?

— Бунда ҳеч қандай сабаб йўқ. Фақатгина унумли меҳнат қилиб, маданий дам олиш учун қўлдан келган барча шарт-шароитни муҳайё қилганмиз. Ҳар кеча ёшларимиз турли қизиқарли ва мазмунли тадбирлар ўтказмоқдалар. Ҳар куни ўйин-кулги. Гуруҳ аъзолари ҳар беш кунда қилган меҳнатига яраша иш ҳақи олишмоқда. Бу соҳада бирор марта ҳам узилиш бўлгани йўқ. Бунинг учун хўжалик раҳбарларига миннатдорчилик билдирамиз.

— Овқатланишда танқислик сезилмаяптими?

— Мутлақо, эрталаб нонушта, тушлик ва кечга бориб икки маҳал гўштли иссиқ овқат тайёрланмоқда. Бундан ташқари, қовун-тарвуз, турли хил сабзавот маҳсулотлари мунтазам етказиб берилмоқда.

— Гуруҳ аъзоларининг иш натижалари қандай бўлаяпти?

— Бугунгача жами терилган пахта 72 тоннадан ошди. Биз мавсум охиригача бу кўрсаткични 120 тоннага етказмоқчимиз.

— Теримда кимлар пешқадамлик қилишаётир?

— Тўғриси, қайси бирини айтай, ҳаммаси ҳам баҳоли-қудрат меҳнат қилишаяпти. Аммо, лекин Муҳаббат Қувондиқова, Гулшод Жумаева, Ирода Бобоқулова, Нафиса Назарова, Маҳкамой Муфтиллаева сингари ёшларнинг ҳиммати таҳсинга лойиқ. Уларнинг ҳар бири кунига 120-140 килограммга етказиб пахта теришмоқда.

Ҳа, саркотибнинг гаплари рост. Гуруҳ ёшлари зарбдорчасига меҳнат қилишиб, деҳқонларнинг олқишига сазовор бўлишмоқда. Улар ҳар куни баракали меҳнатдан сўнг турли кўнгилочар тадбирлар уюштиришиб, ўзларининг нималарга қодир эканликларини намойиш этмоқдалар. Биз борган куни ҳам ана шундай тадбирлардан бири бўлиб ўтди. Топишмоқ ва шеър айтиш бўйича ўзаро беллашув ташкил этилди. Беллашув охирида вилоят Ёшлар Иттифоқи қўмитаси биринчи котиби Долли Аллаев ёшлардан икки нафарига Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитасининг Фахрий ёрлиғини, 4 кишига эса вилоят Ёшлар Иттифоқи Қўмитасининг Фахрий ёрлиғини тантанали равишда топширди.

Дарвоқе, ана шундай тадбирлар вилоятнинг бошқа туманларидаги зарбдор гуруҳларда ҳам ўтказилмоқда. Чунки, ёшларимиз келажак эгалари ҳисобланади. Улар мустақиллигимиз пойдеворини ўзларининг зарбдор меҳнатлари, ғайрат-шижоатлари билан яратадилар. Давр талаби ҳам айнан шуни тақозо этади. Шу боис ёшларимиз бирор-бир янгилик ёки ташаббус учун туртки кутиб туришлари шарт эмас, аксинча улар ҳамма соҳага аралашишни ўзларининг муқаддас бурчлари деб билишлари лозим.

Аҳрор САМАРИДДИНОВ,
"Туркистон" мухбири.

ҚАДРЛИ МУШТАРИЙЛАР!

Ўзбекистон Республикасининг ижтимоий-сиёсий, тарихий-бадиий ва миллий "МУЛОҚОТ" журналига обуна бўлишни унутмадингизми?

У ҳар ойда бир марта чиқади. Обуна баҳоси: бир йилга — 64 сўм 80 тийин.

Олти ойга — 32 сўм 40 тийин.

"МУЛОҚОТ" журнали кўнглингизга нур, фикрингизга зиё, хонадонингизга файз бахш этишига ишонамиз.

Диққат: янги нашр

"КЎЗГУ"

1995 йил 1 январдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси, Ўзбекистон телевидениеси ва радио эшиттиришлари компанияси, Ўзбекистон журналистлар уюшмаси муассислигида "Кўзгу" ҳафталиги нашр қилинади. Ижтимоий-сиёсий ва адабий-бадиий нашр бўлган бу газета ҳафтада бир марта чоп этилади.

"Кўзгу" истиқлолимизнинг ўзига хос ойнаси бўлиб, ўз саҳифаларида газеталар, китоблар дунёси, նоширчилик, матбаачиликка кенг эътибор беради, радио ва телевидение таҳририятларидаги тажрибаларни оммалаштиради. Ибратли, тарихий ва оммавий китобларни тарғиб қилади, уларнинг чоп этилишидан олдин парчалар эълон қилади. Ҳали нашр этилмаётган бой меросий адабиётлар ҳақида ахборотлар бериб боради.

Муштарийларни янги дунёвий адабиётлар, МДҲ давлатлари нашриётларида чоп этилаётган энг оммавий китоблар билан ҳам таништиради.

Китобларимизнинг муаллифлари бўлган энг машҳур адиблар, санъат арбоблари, журналист ва ноширлар билан дилдан суҳбат ва учрашувлар ташкил этади, энг сара ҳикоя, шеър ва ҳажвияларни эълон қилади.

Газетада реклама материалларига ҳам ўзига хос ўрин берилади.

Энг оммавий хорижий тиллар, лотин алифбоси ва компьютер ҳарф териш машинасини ўрганиш бўйича журналист ва ноширлар учун машғулотлар ташкил этади.

Газетада радио ва телевидение эшиттиришлари ҳамда кўрсатувларнинг ҳафталик программаси мунтазам чоп этилади. Шу билан биргаликда ана шу кўрсатув ва эшиттириш ижодкорлари билан кенг таништириб боради.

Агар Сизга ҳақиқий маслаҳатгўй, билимингизни бойитишга ҳисса қўшадиган чин дўст зарур бўлса "Кўзгу"га обуна бўлишни унутманг

Обуна — 95

Унинг индекси — 75489
Обуна баҳоси:
Ярим йилга — 48 сўм 60 тийин.
Бир йилга — 97 сўм 20 тийин.

Умид ғунчалари

ЭҲТИЁЖ ФАРЗАНДИ

ЎТИРИБМИЗ. Икковлон. Биримиз – санъаткор. Классик қўшиқларнинг моҳир ижрочиси, қўйиб берса ҳамма-ҳаммани, қалбларни ларзага солиб бўлса-да, юрагидан отилиб чиқаётган қўшиқлари билан караҳт қилиб қўйишни орзу қилаётган хонанда. Иккинчимиз – мен, шу қўшиқларни кунда радио-телевидение орқали тинглаб, оҳангга хос равишда бош тебратиб тингловчи – журналист.

Унинг номи кимгадир таниш, кимгадир ҳозирча номаълум. Балки, яхшилаб бир эслаб кўрарсиз?!. Овозини эшитгансиз-у, "Ие, Муножат Йўлчиева-ку", дегансиз. Аммо яхшилаб қараганингиздан сўнг, "Тавба", деб ёқа ушлагансиз. Негаки, овоз машҳур санъаткорнинг айнан ўзини эслатса-да, куйлаётган бошқа хонанда эканлигига маҳлиё бўлганча ҳайрон туравергансиз. Сизни ўзига сеҳрлаб, мафтун қилиб олган Раъно эса, ҳеч нарса бўлмагандек, куйлашда давом этган. Агар бу ҳолни бошдан кечирган бўлсангиз, шунга ҳам 3-4 йил бўлиб қолди-ёв. Ҳозир эса...

– Доим мақтаб, қўшиқларимнинг ютуқ ва камчиликларини айтиб юргувчи Ўзбекистон халқ артисти Аҳмаджон Шукуров бир куни мени қаттиқ койиб қолдилар, – деб эслайди Раъно. Унинг гапларини бўлмасдан тинглашда давом этаман. – "Бас, етар, – дедилар у киши бир куни, – Муножат Йўлчиева бўлишни йиғиштир. Муножат битта, у ҳеч қачон иккита бўлмайди, сен Раъно бўл, Раъно ЎРОЗБОЕВА бўл!" Анча пайтгача устоздан хафа бўлиб юрдим, минг хил хаёлга бордим. Ахир, Муножат опани деб, у кишига бўлган ихлосим, у инсоннинг айтганларини айтиб "тилим чиққани" сабаб бўлиб қўшиқ айтардим-да. Охири, ўйлаб-ўйлаб мураббийнинг гаплари маъносига тушуниб етдим. Устоз санъаткор ҳақ эдилар. Ўзимнинг овозим бўлмай туриб, мухлислар қалбини ларзага солиш узоққа чўзилмас экан. Энди мен ўз овозимни қидира бошладим. Устозларим менга яқиндан ёрдам беришди. Устоз ва яна бирқанча бастакорларимиз менга қўшиқ ёзиб бера бошлашди. 1989 йил Муҳиддин Қориёқубов номли филармонияга ишга келганимдаги ва айни кунлардаги қўшиқларим ёзилган тасмаларни тингласам, овозимда ҳамон Муножат Йўлчиевадан нималардир борлиги аён бўлиб қолади. Демак, ҳали ўз устимда жуда кўп меҳнат қилиш, изланиш талаб этилади.

***

РАЪНОХОНГА саволлар ёғаверади. Сийқаси чиқиб кетган саволларим тугамаётганидан ўзим хижолат тортаман. Хаёлимда ўзимга-ўзим танбеҳ бериб ўтирибман. "Классикани пухтароқ билганингда эди, ҳозир Раънохон билан фақат савол-жавобли суҳбат қилмай, балки баҳсга киришардинг..." Суҳбатдошимга қулоқ тутишда давом этаман.

– "Фарғона тонг отгунча" – энг яхши кўрган қўшиғим. Деярли ҳамма ҳофизлар бу қўшиқни куйлаб чиқишган. Айнан шу сабаб бўлиб баъзан танбеҳлар эшитаман. Нимамиш, "бу қўшиқни куйлаб чиқмаган бир сен қолувдинг". Агар билсангиз шу қўшиқни куйлаганда ўзим сел бўлиб кетаман. Қолаверса, бир қўшиқни (эстрада қўшиқларини эмас) ўнта одам ўн хил куйлаши табиий. Ҳамма ўзича кашф қилади. "Фарғона тонг отгунча", "Муножат", "Қора кўзим" каби халқимиз яратиб қўйган қўшиқларни ҳар бир хонанда куйлаб чиқиши керак. Ҳатто айрим ҳофизлар учун бу – эҳтиёж. Бу қўшиқлар бойлик, хазина. Ундан баҳраманд бўлишга ҳар бир ҳофизнинг (куйлаб), ҳар бир ихлосманднинг (тинглаб) ҳаққи бор.

***

ШУ ЎРИНДА суҳбатдошим – Раъно Ўрозбоевани классик қўшиқларнинг ижрочисигина эмас, яна ушбу санъатнинг жонкуяри, ҳимоячиси сифатида ҳам таний бошладим. Суҳбатимиз ҳаяллай бошлагач, Раъно туғилиб ўсган жойлари, санъатга оқ йўл тилаган устозлари ҳақида гапиради.

– Ангренда ўсиб, вояга етдим. Ҳовлимизга чор-атрофдаги тоғлар соя солиб туради. Ҳовлидан, ҳатто уйнинг ичидан ҳам тоғларнинг чўққисидаги қор йил бўйи эримай оқариб туришини кузатишни яхши кўраман. Этак томондан оқиб ўтаётган сойнинг садоси эса мени хиргойи қилишга мажбур қилади. Табиатнинг мусаффолиги мени ўзига ошно этди. Табиатга меҳри тушган одам санъатга ҳам бефарқ бўла олмас экан. Қўшиқ айта бошлаганимда олқишлаб, суюб юрган таниш-билишлар, қариндошларим вақт ўтиб "санъаткор бўламан" деган аҳдим қатъийлигини кўриб, қаршилик кўрсатишга тушиб қолишди. Фақат онам ва Юсуф тоғамгина мени тушунишди. Бошқаларни ҳам кўндириб, Тошкентга, катта санъаткорлар қўлида ўқув олиш учун қатнашимга розилик беришди.

***

МАШАҚҚАТЛАР, машаққатлар... Раъно улар ҳақида гапирганда айрим жойлари менга таниш туюлди. Баъзи ўриенлари эса фақат санъаткорларгагина рўпара келадиган ташвишлар. Қарасам, суҳбатдошим менга ташвишу машаққатларидан сўзлаб руҳи анча тушиб қолибди. Мавзуни буришга мажбур бўлдим.

– Раъно, фараз қилинг, дунёнинг ҳамма ҳофизлари бир жойга йиғилиб концерт беришяпти. Концерт шарти: ҳар бир хонанда бир дона қўшиқ ижро этиши керак. Сиз...

– "Фарғона тонг отгунча!"

Раънога бошқа савол бермадим.

Нодир МАҲМУДОВ,
"Туркистон" мухбири.
Муҳаммад АМИН сурати.

КЎНГИЛГА МУНАВВАРЛИК БАҒИШЛАЙДИ

НАВОИЙЛИК "ЎҚИТУВЧИ-94" ҒОЛИБИ

Ўқитувчиларнинг анъанавий касб байрамлари арафасида вилоят ўқитувчиларининг "Ўқитувчи-94" кўрик танлови бўлиб ўтди.

Вилоят ўқитувчилар малакасини ошириш институти ўтказган ушбу танловда вилоятдаги шаҳар ва туманлардан 11 нафар ўқитувчи иштирок этди.

Танлов шартлари бўйича беллашган турли фан муаллимлари орасидан ғолиблик уч кишига насиб этди.

Биринчи ўринни Навоий шаҳридаги 11-мактаб ўқитувчиси Хуррамтош Бўронова олди. Иккинчи ўринни Навбаҳор туманидаги 2-ўрта мактаб ўқитувчиси Сайёра Набиева эгаллади. Учинчи ўринни эса Хатирчидаги 4-мактаб ўқитувчиси Ҳулкар Аҳмедова қўлга киритди.

Вилоят Ёшлар Иттифоқи қўмитаси 1-котиби У. Мусаев Навоий шаҳридаги "Кондор" Ёшлар Марказида ғолибларга вилоят Ёшлар Иттифоқи қўмитасининг эсдалик совғаларини топширди.

М. ҲОСИЛОВА,
"Туркистон" мухбири.

НОН ЯНА КЎПАЯДИ

Яқинда Намангандаги "Кўкат" бозори ҳудудида янги нон цехи қурилиши бошланди. Уни 1-колхозлараро қурилиш трестининг 135-ихтисослашган кўчма колоннаси қурувчилари олиб бормоқда.

Цех ишга тушгач, бир сменада 16 хил нон ва нон маҳсулотлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

БИРЛАШМА ЖАМОАСИ УЧУН

Шу тумандаги эски бозор ўрнида Шойи газламалар ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси учун "Анъана ва маросимлар уйи" қад ростламоқда. У "Наманган қурилиш" трестининг шаҳар қурилиши бошқармаси томонидан барпо этилмоқда. Бироқ қурилишда муаммолар ҳам йўқ эмас. Масалан, СПК 58/16 маркали том плиталари, СР – 60/1 маркали ригеллар ва бошқа керакли жиҳоз ва ускуналар вақтида келтирилмаяпти. "Наманган қурилиш" тресті раҳбарияти бу камчиликларни тезда бартараф этади. Ўйлаймизки янги бино яқин кунларда тўлиқ қад ростлайди.

СУЛОЛА

Наманган қишлоқ хўжалик коллежи вилоятимиздаги энг кўҳна билим даргоҳларидан бири ҳисобланади. Бу маскан 1934 йили Чуст ва Наманган шаҳри рабфакларининг қўшилиши билан ташкил топган. Техникум ўтган давр мобайнида қишлоқ хўжалик соҳасига минглаб малакали кадрлар етказиб берди.

Дастлабки йиллар бу ерда 82 киши таълим олган бўлса, эндиликда уларнинг сони 1600 дан ошиб кетди. Ҳозирги кунда ўқув юрти 905 ўринли ўқув корпуси, ихтисослаштирилган замонавий техника воситалари билан жиҳозланган ўқув хоналари, лабораториялар, 300 ўринли мажлислар зали, кутубхона, спорт зали ва стадион, 400 ўринли 2 та ётоқхона, ошхона ва яна бошқа қатор қулайликларга эга.

Энг муҳими коллежга ўз соҳаларининг чуқур билимдонлари бўлмиш муаллимлар жамланишган. Уларга техника фанлари номзоди Олимжон Баҳриддинов етакчилик қилиб келмоқда. Техникум коллеж даражасига кўтарилишда бу ерда ишлаган кўплаб мураббийлар қатори ҳозирги педагогик жамоанинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Яқинда мазкур билим даргоҳининг 60 йиллик тўйи нишонланди. Байрамга муқаддам ишлаган фахрийлар, собиқ талабалар, туманлар ва қўшни вилоятлардан келган меҳмонлар, маҳалла оқсоқоллари ва бошқалар ташриф буюришиб, тўкин дастурхон атрофида жамоа қувончига шерик бўлишди

Турғунпўлат СУЛАЙМОНОВ,
Наманган вилояти.

Қанотли хабарлар

ИШ ҲАҚИ – НОГИРОНЛАРГА

Денов туман Ёшлар Иттифоқи Қўмитаси биринчи котиби Ислом Шерқобилов ходимлар билан суҳбатлашиб ўтириб пахта тераётганларга кўмаклашиш ташаббусини кўтариб чиқди.

Туман Ёшлар Иттифоқи Қўмитаси ходимлари шанба ва якшанба куни пахта далаларида меҳнат қилмоқдалар. Энг муҳими, улар иш ҳаққини олмасликка қарор қилдилар. Бу маблағ тумандаги ногиронлар, кам таъминланган оилаларни ижтимоий муҳофаза қилиш учун сарфланадиган бўлди.

МУКОФОТ УЧУН – ҚЎЙ

Раҳмон Ашуров раислик қилаётган Охунбобоев номли жамоа хўжалигида пахтакорлар ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар. Хўжаликдаги бир қатор бригадаларнинг аъзолари Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитасининг мурожаатига жавобан пахта тайёрлаш йиллик режасини уддаладилар.

Айниқса Нормурод Ортиқов бошлиқ бригада аъзоларининг шашти баланд. Улар мажбуриятни ҳам бажаришди. Шу боисдан хўжалик бошқарувининг қарорига асосан бригадирга костюм-шим, илғор теримчи Ойқиз Холбўтаевага эса бир қўй бериладиган бўлди – деди хўжалик бош ҳисобчиси Асад Шафоатов. – Теримда ғайрат кўрсатаётган ёшларни рағбатлантириб боряпмиз.

Қизириқ туманидаги бошқа айрим хўжаликларда ҳам илғорларга қўй мукофоти бериш расм бўлган.

Жовли ХУШБОҚОВ,
"Туркистон" мухбири.

Газета саҳифаланаётганда

ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ, ХОРИЖ АРОҒИ!

Пештахталаримизни хориж моллари тобора кўпроқ эгаллаб бораяпти. Оддий сақичдан тортиб, то энг сўнгги русумдаги автомашинагача хорижники! Бу унчалик ёмон нарсамас аслида. Лекин...

Айрим "ишбилармонлар"нинг устаси фаранглигини кўриб ёқа ушлайсан киши. Гоҳ инглизча, гоҳ японча, гоҳ арабча ёрлиқларни ўзимизда ишлаб чиқарилаётган матоҳларга босишиб, беш-ўн баробарига пуллашади. ("Хўрозқанд чет элники экан" деса, ётволиб ялаймиз очиғи ўзимиз ҳам). Кийим-кечак ёки оддийгина егуликни қўя туринг-а, кейинги пайтда савдо дўконларини; айниқса, хусусий дўконларни "Смирнов", "Петров", "Кутузов", "Распутин" деган ёрлиқли ароқлар босиб кетди. Бир қараган киши уларни ростакамига четники деб ишонади. Чунки, узун-калта шишалардаги ёрлиқлар ғоят чиройли, жимжимадор, ёзувлари гоҳ инглиз, гоҳ немисча.

Афсуски, юқоридаги каби ароқларни истеъмол қилган кишилар "чув" тушиб қолишяпти. Бадбўй, қуланса. Бунисиям майликуя, айримларининг таркибида техник спирт борлиги аниқланди!

Яқинда Риштон шаҳрида яшовчи Н. деган фуқаро улфатлари билан биргалашиб, хусусий дўкондан "Смирнов" деган (ҳажми 750 гр.) ароқни сотиб олишиб, роса тўйиб ичишди. Ўша куни уч соатлардан кейин Н.нинг аҳволи оғирлашиб, касалхонага келтирилди. Лекин, унинг ҳаётини сақлаб қолиша олмадилар. Организм ароқдан (тўғрироғи унинг таркибибаги техник спиртдан) ўта қаттиқ заҳарлангани боис Н. вафот этди. Бу биринчиси эмас. Афсуски, Тошкентда ҳам шу каби фожиалар такрорланди.

Хорижий ёрлиқли ароққа хуштор бўлиб юрган ичувчиларга маслаҳатимиз шу: огоҳ бўлинг!

Хўш, унда нима қилиш керак?

Ичмай қўя қолган маъқулмикан.

Рустам БОЙ МУҲАММАД,
"Туркистон" мухбири.

ХАНДАЛАР

"Ўзидан кўрсин..."

– Хотинингга ит ташланиб қолса нима қилардинг?
– Ўзи ташландими, ўзидан кўрсин.

***

– Ёмғир нега ёғади, биласанми?
– Дарахтлар ўсиши учун-да.
– Нега бўлмаса йўлакдаям ёғяпти?!

***

– Не бўлур филни музлатгич ичига тиқса?
– Эшик ёпилмай қолур...

***

– Ажралишга энг биринчи сабаб нима?
– Уйланиш.

***

– Жиноятчи, бировнинг уйига нега кирдингиз?
– Ўзимники деб ўйлабман.
– Қандай қилиб очдингиз?
– Ўзимизники деб бир амалладим-да.

***

– Эрингизни сигарет чекиши ёқмайди, денг?..
– Ҳа, айниқса қулоғимни кулдон қилиши...

***

– Дада ер нега айланади?
– Яна холодильникдаги пивони ичдингми, зумраша?..

Тўпловчи: ХАЙРУЛЛО.

Кўнгил дафтаридан

УМР МАЗМУНИ

Осойишталик посбонларидан бири, ажойиб инсон Баҳодир Холматовга.

Кўп тиллардан тилларга
Ўтган бир ҳикоят бор,
Бодомзорда Карима опа
Яшар экан бахтиёр.
Яхши ният жо бўлибди
Юрагига ул замон.
Фарзандларимнинг тўнғичи
Ўғил бўлсин дер ҳар он.
Мунис она тилагини
Оллоҳ ҳам эшитибди,
Чин Баҳодир ўғлонини
Унга ҳадя этибди.
Олтин олмай дуо олиб
Улғайибди паҳлавон,
Дилдан раҳмат айтишибди
Кўриб кексалар ҳар он.
Кунлардан кун хонадонга
Айрилиқ ўт солибди
Отасини бу ҳаётдан,
Жуда эрта олибди.
Карима опа сарсаримиш,
Не қиларин билмайди,
Ахир шунча бола билан
Яшаш ўзи бўлмайди.
Шунда яна Баҳодири
Асқотибди жонига,
Мен бор, она куйманг дея
Ярабди ҳар онига.
Меҳнат қилиб эртаю кеч
Тиним нима билмапти.
Шундан уни ҳар томондан
Оллоҳ ўзи қўллапти.
Ёр берибди Озодадек,
Лобар, чаққон, бокира.
Фарзандлари кўпайибди
Улғайиб бўлиб сара.
Саховатин аямапти
Кўпга қилиб яхшилик.
Унинг бундай ҳислатларин
Бошқалар ҳам билгулик.
Ҳар не қилса чин юракдан
Бажарар ишларини
Кези келса ўйлар ҳатто,
Қўшни ёз-қишларини.
Ҳақиқат-чун ҳар жойда у
Ўтказар ўз сўзини
Эзгу ишлар учун ўтга,
Чўғга урар ўзини.
Унинг файзу савлатидан
Ёришар қоронғу йўл,
Бирдек қарар шоҳ-гадога
Меҳр-муҳаббати мўл.
Ака дейди уни ҳамма
Суяди маҳалла-кўй.
Тугамайди ҳислатлари
Ёзаверсам ҳали кўп.
Кўҳна Дўрмон Баҳодири
Омон бўлсин, бор бўлсин,
Яхши тилакли кишилар
Унга доим ёр бўлсин.
Қутлуғ кунда деймиз Сизга
Соғлик бўлсин ҳамнафас,
Ушбу ҳикоятни дилдан
Қутлаб ёзди Муқаддас.

Муқаддас СОЛИҲ қизи

Шу сонга хабар

УМРБЕК ЯХШИ ИНСОН БЎЛАДИ

Ҳа, Умрбек энди жиноятчи бўлмайди. Урганч шаҳридаги 19-маҳалла аҳли қаровсиз қолган 1980 йилда туғилган Умрбек Раҳмоновни ўз "қанотлари" остига олдилар. Уч мингдан зиёд хонадон соҳиблари унга ғамхўрлик кўрсатишди. Бир оила фарзандларидек муносабатда бўлишни инсоний бурч деб билишди.

Яқинда бўлиб ўтган кўчма мажлисда вояга етмаган бу ёшга ҳар томонлама ёрдам қилишга қарор этишди. Шаҳар ҳокимиятининг вояга етмаган ёшлар билан ишлаш доимий комиссиясининг бир гуруҳ аъзолари бу ерда эътиқод, инсоний бурч, диёнат мавзусидаги жуда қизиқарли суҳбат ўтказдилар.

Мажлисда шаҳар ҳокимининг муовини Дуржон Рўзиматова, шаҳар фахрийлар кенгаши раиси Юсуф Шержонов, халқ таълими бўлими мудири Қори Бердиев ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Умрбекка устоз бириктилди. Бундан кейин у жиноятчилик кўчасига кирмайди. Аксинча бирон касб ҳунарни ўрганиб олади.

Шунингдек, унга ҳар ойда нафақа ҳам бериладиган бўлди.

Д. БЕКЖОНОВА,
"Туркистон" мухбири.

Ҳиммат

"ТУРКИСТОН" ДЕБ НОМЛАШДИ

Косон шаҳрида кичик корхоналар сони йил сайин кўпаймоқда.

Яқинда аҳолининг талаб ва эҳтиёжидан келиб чиқиб, янги корхона фаолият кўрсата бошлади. Жамоа аҳли корхонани "Туркистон" деб номлашди.

Корхонага ёш тадбиркор Нусратулла Қурбонов етакчилик қилаётир. 50 дан ортиқ ишчи меҳнат қилаётган бу даргоҳда асосан тикувчилик, тўқувчилик ҳамда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ишлари амалга оширилмоқда. Ҳозиргача бу ерда 6 минг сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарилди. Корхонанинг қўлигул тикувчилари Саодат Комилова, Гулмира Авазова, Светлана Ўрозова томонидан тикилган кийим-кечаклар харидорлар дидига мос тушмоқда. Сартарошлар Ҳамдам Авезов, Санобул Ғофуровлар ҳам аҳолига маиший хизмат кўрсатишда фаоллик кўрсатмоқдалар.

Корхона аҳли йил охиригача аҳолига 100 минг сўмлик хизмат кўрсатишга бел боғлаганлар.

Шуни ҳам алоҳида таъкидлаш керакки, бу ерда асосан ёшлар меҳнат қилишади. Шу боис корхона етакчиси Нусратулла Қурбонов бу ерда меҳнат қилаётган 10 нафар ёш ишчини "Туркистон" газетасига бепул обуна қилишга жазм қилди.

А. САМАРИДДИНОВ,
"Туркистон" мухбири.

ЮРТИМИЗ ЧИРОЙ ОЧМОҚДА...

КЎЗ КЎРМАГАН...

ЎН МИЛЛИОННИ ЁҚИБ ЮБОРИШДИ

Қўнғир туманида давлат хўжалиги сигирларининг ўтлашига қараб юрган йигитчалардаги техникага бўлган қизиқиш ва ишқибозлик қимматга тушди. Зериккан болалар Гулдир қўрғони яқинидаги далада катталар қолдириб кетган иккита ғалла ўриш комбайнида сайр қилишга қарор қилишди. Бироқ тажрибасиз ўспиринлар бошқарган "чўл кемаси" бир-бирига урилиб, улардан бири ёниб кетди ва далани ҳам аланга қоплади. Ёнғиндан келган умумий зарар 10 миллион сўм деб ҳисобланмоқда. Айбдорларнинг ўзлари соғ-омон. Бироқ уларнинг ота-оналари жуда ҳам хурсанд эмас: зумрашалари келтирган зарарни тўлашларига тўғри келади-да.

МЎЪЖИЗА ДЕСАНГ – МЎЪЖИЗА

Пермь вилояти Октябрь тумани марказидаги черковдаги маъбуда бути билан бўлган ҳодисани мўъжиза деб изоҳлашдан бошқа таъриф топа олишмади. Маҳаллий аҳоли совға қилган кўҳна бут тасвирлари ибодатхонада узоқ муддат тургани йўқ. Уни таъмирлаш учун заҳирага қўйишди. Лекин орадан уч ой ўтгандан кейин черков хизматчиларининг ҳайратдан оғизлари очилиб қолди. Бут яп-янги сингари ялтирарди, бўёқлари ёрқин тортганди. Бош руҳоний бобо Сергей тангри ибодатхонаси ҳавосида мўъжиза юз берганига ишончи комил.

КЕЛГУСИ СОНДА:

- "Юзимизни ёритди кечаги тўкилган ёш"
- "Сирли тош"

«ЖАБРДИЙДА» ЙЎЛТЎСАРЛАР

Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган жиноят содир этилганда унинг "қаҳрамон"лари пойтахтдаги ҳунар-техника ўқув юрти толиблари ҳали ўн саккиз ёшга тўлмаган эдилар. Эрта-индин мустақил Ватан сарҳадларини қўриқлаш арафасида бўлган тўрт "шаввоз" йигитлик кучларини синаб кўргилари келиб қолган чоғи куппа-кундузи ширакайф ҳолда пойтахтимиз "Бехтерев кўча"сидаги 11-сонли "Озиқ-овқат дўкони" яқинида тўпландилар. Ҳа-да, қулай ва аниқ жой. Чунки дўконга ҳеч ким қуруқ чўнтак билан келмайди. Дарҳақиқат, "овчилар" кўп кутмадилар.

Энди бироз чекиниш қилсак. Ўзбекистон Республикаси жиноят мажмуасининг 126-моддаси "Талончилик" деб номланади. Унинг 2-бандида шундай сўзлар ёзилган:

"... бир гуруҳ шахслар томонидан тил бириктириб,... зўрлик ишлатиш билан қўрқитиб содир этилган... талончилик БЕШ йилдан САККИЗ йилгача муддатга озодликдан маҳрум этиб... жазоланади".[1]

(1. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 7 май қонунига биноан 126-модда 3 бандидаги жазо муддати 5 йилдан 10 йилгача қилиб белгиланган. – Д. С. М. С.)

Афсуски, тўрт оғайни қароқчилар юқоридаги таъкиддан бехабар эканлар.

Шундай қилиб, тушлик учун "ул-бул" харид этгани келаётган Андрей ва Игорь нишонга олинди. Аввалига (жуда эскирган усул!) сигарет сўрашади. Буни қарангки, боласи тушмагурлар чекишмас экан. Тўрт оғайни "ботир"лар ўзларича хулоса чиқардилар: "Чекмаса, ичмаса, демак йигит эмас, латта булар. Бемалол "шмон" қилиш мумкин!". Лекин битта аниқлик киритиш лозим бўлиб қолдию, уларнинг тураржой ва ўқишларини ҳам сўрадилар. Иш пишди. Негаки, нишонга олинган икки ўртоқ бошқа туманда яшаб, Тошкент темир йўл техникумида ўқирдилар. Шундан сўнг асосий қисмга ўтилди.

– Пулдан чиқар, – деди Эскендер бўлғуси темир йўлчи Андрейга таҳдид билан. Рад жавоби йўлтўсарларга хушёқмаслиги аниқ. Дима билан Серёжа ҳам таҳдидга ўтдилар. Алексей дегани иккинчи нишон Игорни тутиб турди. Хуллас, жанжал чиқишини истамаган Андрей тўртга тақсимлаганда етмиш беш тийинданга тўғри келадиган уч сўм – борини чиқариб берди. Йўқ, барибир қутилишмади. Дима "ов"нинг билагидаги соатга "ошиғу беқарор" бўлиб қолди. Икки ўртада аввалига даҳанаки жанг, кейин муштлашув бошланди. Тепкию муштлар Андрейнинг қонини жунбушга келтирди. У чўнтагидан қаламтарошини олиб, Диманинг кўксини жароҳатлади. Ҳамтовоғига ёрдам учун отилган Серёжа ҳам кўксидан енгил жароҳат олди.

Андрей ва Игорь вақт ғаниматида қочиб қолдилар.

Ўлжа илинжида жароҳат олган, қуруқ қолган йўл тўсарлар касалхонага бордилар. Ўзларини жабрланган қилиб кўрсатиб, қонун идораларидан ҳимоя сўрадилар.

АДОЛАТ ҚИЛИЧИ КЕСКИР

Мазкур ҳодиса бўйича пойтахт Миробод тумани прокуратурасида 323-сонли "Жиноят иши" қўзғатилди. "Ойни этак билан ёпиб бўлмайди", дейди доно халқимиз. Прокуратура катта терговчиси Абдусамат Турсунов халқ мақолининг ҳақ айтилганлигини яна бир бор исбот этади. Тўрт оғайнининг ҳам, икки дўстнинг ҳам турмуш тарзини, экспертизалар хулосасини гувоҳлар кўрсатмасини синчиклаб ўрганди.

Ўзингиз ўйланг, ҳеч маҳалда икки киши тўрт кишига ҳужум қиладими?

Шунингдек, ўша куниёқ Андрей ўз отаси билан ички ишлар бўлими навбатчилик қисмига келиб, бўлиб ўтган воқеадан милицияни хабардор этган ва қаламтарош – пичоқни милицияга топширган. Яна курткасидаги тепкидан қолган оёқ излари, қонун тили билан айтганда, тўрт оғайнига қарши тилсиз гувоҳ бўлаолардi. Калтаклар зарбидан олган жароҳатлари ҳам экспертлар назаридан четда қолмади.

Айни ўйнаб-куладиган чоғида тўрт ўспирин тиконли сим ортига жўнатилдилар.

Биз бўлиб ўтган жиноят ҳақида ёзмаслигимиз мумкин эди. Аммо... ҳозир она сути оғзидан кетмаган баъзи ўқувчи-ёшлар илм олиш, касб ўрганиш ўрнига юқоридагидай бировнинг ҳисобига яшашга ҳаракат қилмоқдалар.

Дилмурод САЙИЙД,
журналист.
Муҳайё САИДОВА,
ТошДУ сиртқи бўлим талабаси.

Бош муҳаррир Ғаффор ҲОТАМОВ

Туркистон

Таъсис этувчи:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ МАРКАЗИЙ ҚЎМИТАСИ

газета 1925 йил 8 февралдан "Ёш ленинчи" номи билан чиқа бошлаган.

ТАҲРИРИЯТ:
хатлар ва оммавий ишлар – 32-54-65; ёшлар сиёсати ҳамда фан ва халқ таълими – 32-57-93; ижодкор ёшлар – 32-57-52; иқтисод, қишлоқ ёшлари, спорт ва ватанпарварлик – 32-55-81; ахборот ва бадиий безаш – 32-53-98; тижорат – 32-58-48; қабулхона – 32-56-58.

МАНЗИЛИМИЗ:
700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Нашр кўрсаткичи: 64607

Газетамиз ҳафтанинг чоршанба ва шанба кунлари чиқади.

Қўлёзмалар ҳамда суратлар муаллифларга қайтарилмайди ва таҳлил этилмайди.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012. Буюртма Г – 1236 39111 нусхада босилди, ҳажми – 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти – 21.00. Босишга топширилди – 21.00.

Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. «ШАРҚ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Индекс: 64672. 1 2 3 4 5 6